

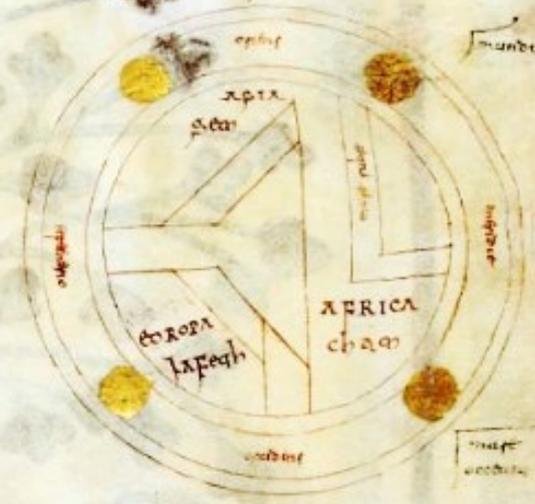
**Códice
Emilianense
San Millán de
la Cogolla
992**

**Biblioteca de el
Escorial D.I.1**

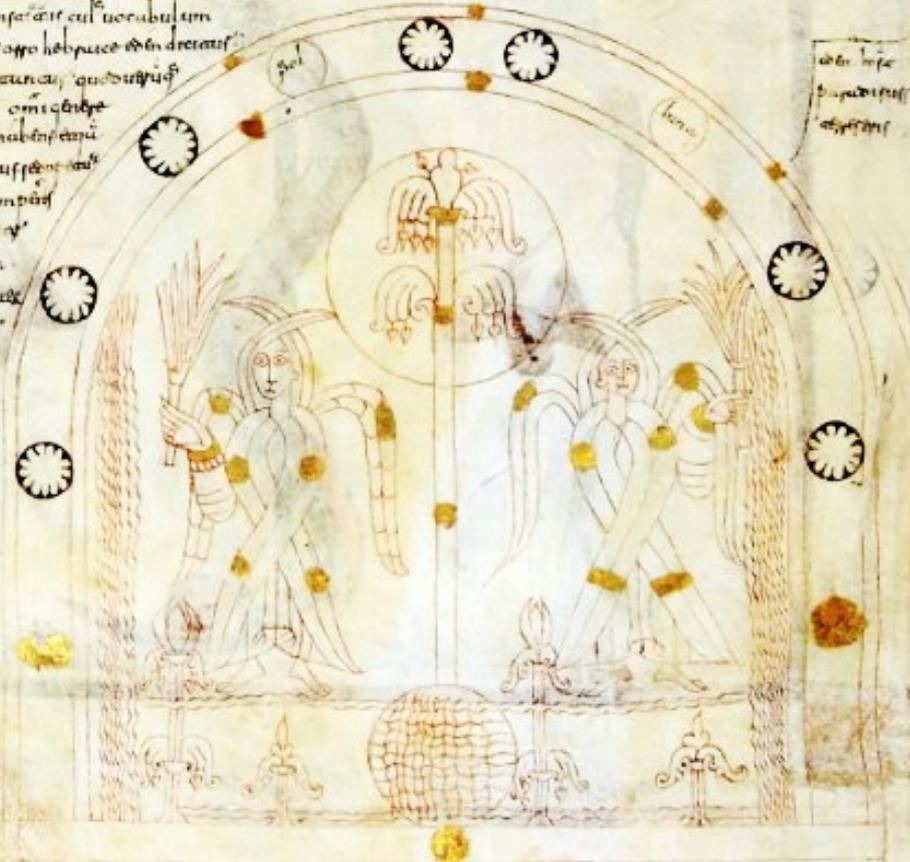

**Mise en pages et en images
Jean-Luc Monneret
2023**

8. **S**icut uero dicitur in scripturis quia sicca pariter unde et hebrei eam soellu opibulus appellauerunt
 quod hinc occidit circumstantes in capulo ambra fuit. Diuisus ha cum epifane equib una passasua
 aliter Europa Africa nuncupauerunt. Quas hinc paratit eboris. utalib non equalitall quistuna
 Nam asua dimidit pte opibit usq ad sepalm inionbn pteultima Europa ulgo uferat dione usq
 ad occidentem. Quis inde africa aboccidit usq ad meridion. Unde audiatit orbem dimidium.
 que abone europa et africa. Quum ulgo dimidium sola asua. Sed hoc ita due paratit facta sunt
 quia inatit utriusq aboccidit. mare magnum inqreduatit. quibus inatit steua. qua pte siln duas paratit
 ostinat et occidentis orbem dimidit. asua gra inuua. Inulatu ulgo Europa et africa.

Paradisus ha locust in opibit paratit. consertit cui uocabulum
 de gero. In hanc uocabit opibit. Pateo hebreus dicit dicitur
 quod hinc tam lingua debere inatit pteultima. quod dicitur
 inuua facta opibit uocabit. Ha cum omibit
 hanc et pteultima uocabit consertit habentem
 et uocabit. Non inuua non hanc pteultima
 uocabit pteultima debet inuua pteultima
 eboris inatit lingua. Diuidiatit inuua
 natebna summa. hanc ebor. hanc
 inatit de europa. Cui locustit pteultima
 hominis. adiatit inatit uocabit
 Sediatit hinc uocabit sum pteultima
 hanc inuua lante ac lante. lante uocabit
 cum celo pteultima lante inatit
 Ceterum quod hanc angelon pteultima
 uocabit epibit mult. sup sum pteultima
 pteultima opibit hanc
 ne hominis flantit. angelos uocabit
 uocabit. angelon pteultima. ne cui
 eboris uocabit inuua pteultima
 adiatit paratit pteultima

Le Códice Emilianense, ou Códice de los Concilios, conservé par la Bibliothèque du Monastère de l'Escorial (Cod.D.I.1) est un très gros manuscrit (476 folios de parchemin) copieusement enluminé¹. Cette 'encyclopédie' médiévale a été copiée sur le Códice Albeldense achevé en 976 par le moine Vigila au monastère de San Martín de Albelda.

Le Códice Emilianense de l'Escorial dont l'exécution a été achevée en 992 dans le scriptorium de San Millán de la Cogolla est, de son côté, l'œuvre de Monseigneur Sisebuto, assisté du copiste Belasco et du notaire qui est également nommé Sisebuto. Ils se sont représentés au-dessous les portraits des rois d'Aragon (folio 453r, bas de page 77), comme l'avait fait Vigila à Albelda.

L'Évêque Sisebuto entre ses Copiste et Notaire

Ce codex est une œuvre médiévale majeure. Il y est recueilli la collection des conciles espagnols et les canons des conciles généraux comme des textes liturgiques généraux.

On peut noter dans ce manuscrit une évolution dans les visages et dans les vêtements, une richesse des couleurs qui marquera le style qui sera celui du monastère de San Millán.

¹ Ce texte est largement inspiré de la notice de 'Tourisme préroman', remarquable site d'art médiéval espagnol.

DE ANNIIS ET SECLIS APTI EPISTOLIS.

Anus est solis annus. Cum per unum annum
septuaginta quinque dies ad eundem locum redire
solent. Annus autem dicitur quia mensis in se
seculis uoluitur. Unde et annulus que si annuus tota
astutus quod in se rediret. Virgilius in se sua per
uigilia uoluitur. Sic enim apud astrologos
indicabatur. ante inuictus libetis. Picat de uione
cauda sua mordere quia in se rediret. Alii annu
dicunt uoluntate et quod scilicet annus.

Quia una cum annorum annorum. Aut enim lunaris annus
de diebus. Quia solis annus quid duodecim continet mensis
quia magis omnibus planetis in eundem locum rediret.

Fru singulorum annorum est constantia actus agisat.
Quando primum estu fecerunt romani orbem discipula.

Secunda autem est. Secundo quod omnis orbis. Et reddere profectus
est septem dies.

Sed agitur quoniam constantia. Exinde scilicet quod sequuntur.

Anterior enim alius alia succedunt.

Fru autem propter quod modis dicitur. Quia cum
homines scilicet in lingua inuictus scilicet aut mundi.

Cum prima estis est. ab ada usque ad noe. **S**ecunda ano.
usque ad abrahā. **T**ercia ab abrahā usque ad mo.

Quarta ad mo usque ad transmigracionem in babilonia.

Quinta deinde. usque ad ueniam saluatoris in carne.

Sexta que nunc agitur. usque quo mundus huius
terminatur. Quia de uenit per transmigracionem et sequa
au in uenit.

Prima est. in seculo per constantiam etuacionem mundi.

Primo enim die ad illam uenit condidit angelos.

Secundo in seculo uenit appellacionem celorum.

Tercio. In discretione uocabulo specie aquarum et ignis.

Quarto luminaria celi. Quinto unumquemque et aquis.

Sexto unumquemque et ab omni. et hominem que appellatur ada.

Incipit ordo unumquemque et orationis collectas.

Abadam usque ad diluuium. anni duo milia sexcenti.

fuisse iudices per annos sexcenti. **S**exto deinde annis quadraginta.

Ad usque ad iudicium edificacionis templi annis sexcenti.

Prima edificacionis templi usque ad transmigracionem
in babilonia. fuisse sexcenti annos sexcenti. **F**ru autem
capitulis per uocabulo templi annis sexcenti.

Et transmigracionis usque ad transmigracionem per sexcenti.

Colligitur omne templi ab adam usque ad christum. anni
quinque milia sexcenti.

Is christi filius dei in bethlehem iudee et maria uirgine natus.

usque ad quatuordecim annos ab omni et sexcenti.

factus fuit et per sexcenti. a iohanne baptista in iordane

flumine baptizatus. Et deinceps per sexcenti

uicium annorum. signis ad usque usque et sexcenti.

usque comprobans huius que dicitur. Deinde sequitur

anno miracula que in euangelio scribitur facta.

In alio uero anno discipulos suos dimittit.

in bethaniam. uia uniuersis generalis conuersionem

ad deum predicata imperia. **T**ertio deinde anno cum

parauit sue anno. secundum prophetas que de eo fuerunt

preloquuntur ad passionem uenit. Anno supradicti

ab omni sexcenti. **A**b incarnatione autem domini usque ad
usque ad seculum. incarnationis principis annis. fuisse annos

noningenti septuaginta sex. **R**esiduum scilicet tempus

humane transmigracionis in seculo usque. **Q**uia enim

de hac transmigracione dicitur in scripturis dicitur.

Non est usque posse ante postquam in memoria que post

posita in sua potestate. **E**t alibi. **D**edit autem illa

et hora natus per neque ante de celis nisi per de solus.

Unique sexcenti de sacramento transmigracionis scilicet scriptura

apertis. **N**omine operis eius in seculo. nouissima autem

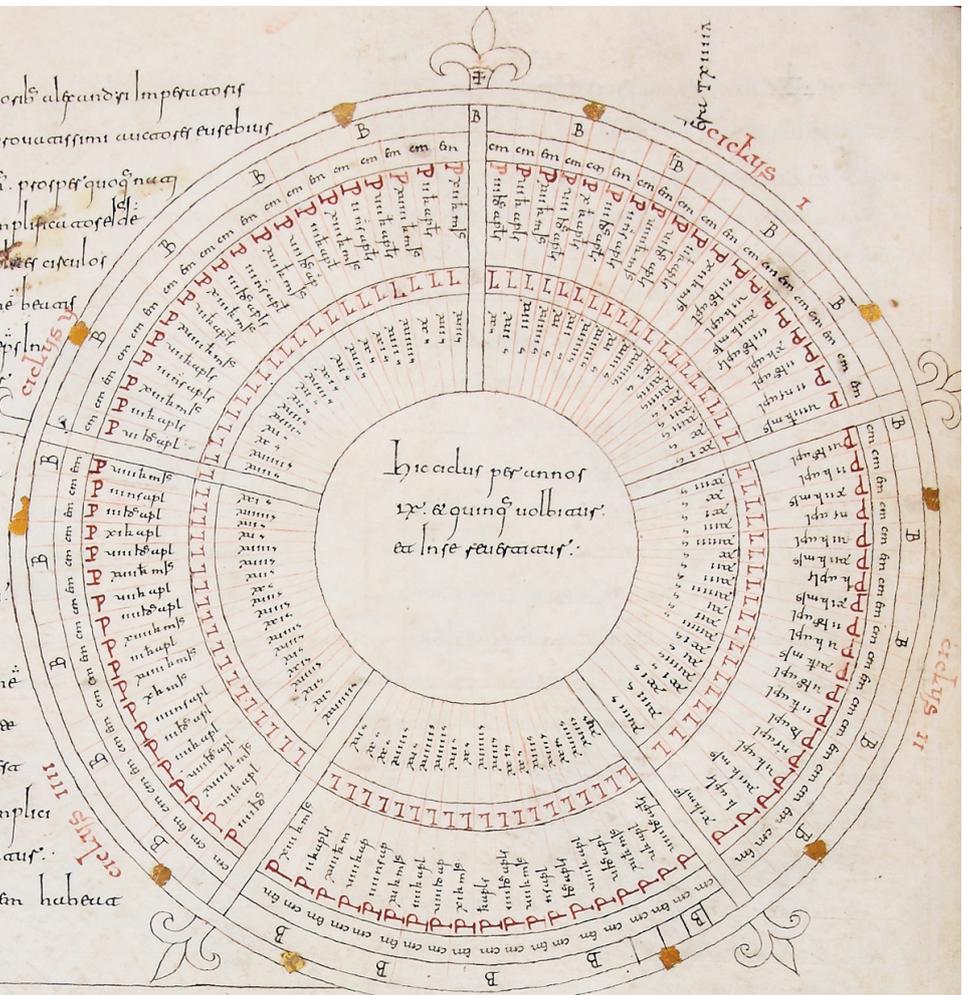
et in seculo non peribit. **Q**uando enim unumquemque
de seculo migrauit. tunc illi consummatio seculi
incurritur.

Noningenti Septuaginta sex

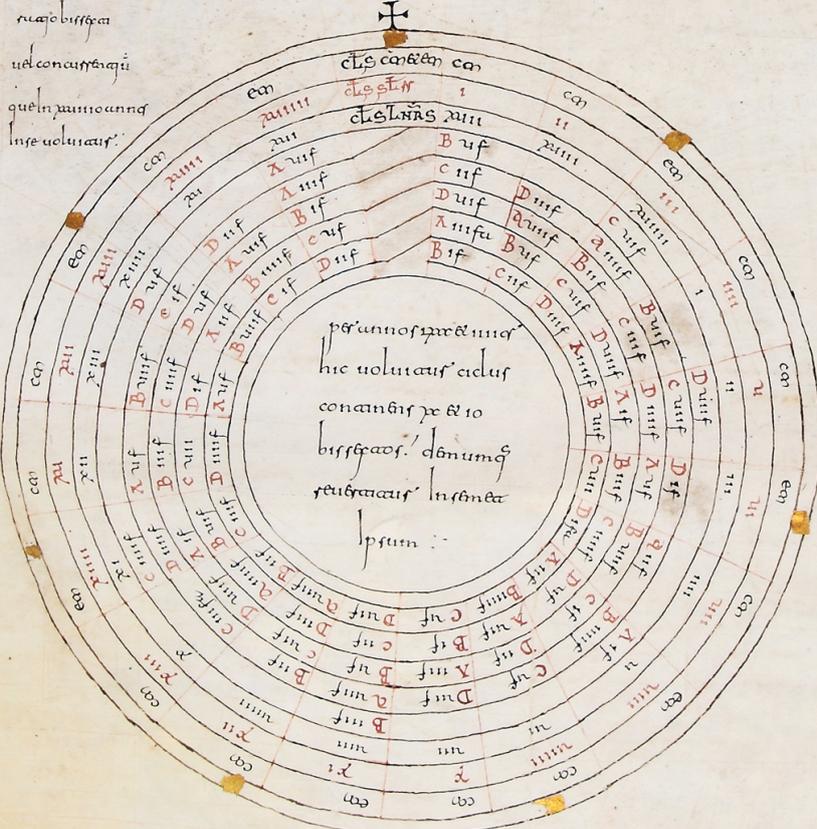
Abadam
usque ad I
Inquit
da dicit
operi hui
codicis
fuisse ann

Decreta concilii
Hinc manifeste apparet codicem fuisse
scriptum fuisse anno domini dicitur Lxij

aschale eidā ipolauis epēp dāporāb alēandri impēratōis
 pāmī consēpōia pōa quān pōuacāssimī auctōis eusebius
 cōsūmāssis. aēu silus. alēandri. pōspit quōq nēa
 onē a quātū. dāu uicōrū amplificāto sēdē
 ffrāuacāis rāqōnō mīlāpōs cūlos
 dē dōnā. Cūl quidēn rāqōnō bēuā
 sūm cūllus alēandriē us bīs epōs
 nonāgīnā quīng ānos pō
 quīngū dēcīm nobis
 calculāis quō ad hūc ul luna
 dēbēa pascālī sōllīmīcāis
 cēlēstis sūmā bēuācā
 noāuā. Cēlēstis uocāti
 ēo quōd in oībē dīcātū sū
 ēa quāsi in aēulo dīspōsītū ordīnē
 cōplēcātā ānoy sīnē uāpītātē
 ēa sīnē ulla uāpītātē. Undē fūcātū ēa
 uācūtū mādīnē cāsmīnā sīmplicī
 fōmāuāt fūcātū cēlū uocāssīcātū.
 Hīc ē lādēulū dīcātū quōd ordīnē hābēt
 sēcūtū ānoy.

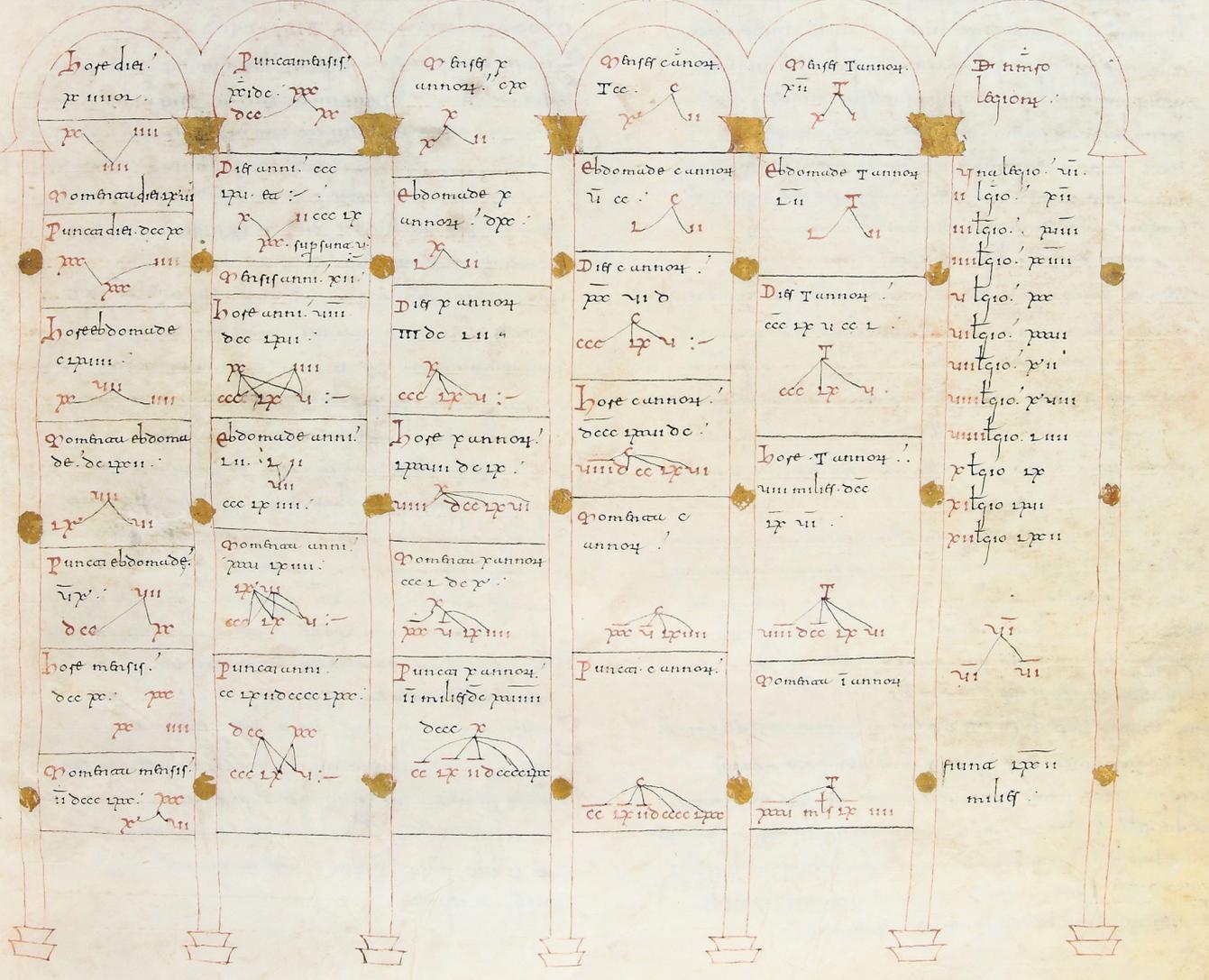
rāqō bīssā
 uel cōnāssīcātū
 quē in pānno ānoy
 in se uolūtāt.

Hic adus emē ēa
 ānīs dēcē nō dēnālis solāris
 cōsūmāssis hābēt bīs sēcōs. dīc
 cūssīs pānno sēcōm. ā sēcō sēcō
 dīc sūmā. ē In rīfū sūmā. ā bī
 fēpōe In quōuā. ē In sēcō
 oīe sūmā. ēa dēcī ad sū
 pīncīpīū sēdīa. nō
 sīgācā pascālī dīcī. sām
 cōmūnīs ānīs dīcātū. quī
 pīncīpīū lūnīs hōc ēa dīc
 cēc lūnīs hābēt. Dīcātū
 cōmūnīs. quīa sēpē ulcā
 cōnūcācā In cēdūnā uā
 In tūcē sē In pascālī sōllīm
 nīcācē rēquācātū.
 Embolīsmū ānīs ēa quīdē
 mēnsē lūnīs ēa cēc pōdīs
 hābēt. Embolīsmū nō
 cōmūnīs ēa. quōd lūcānē sūp
 āugmētātū.

numaui: Marquis appellatus ptopati' mazaem romane
 ghas aucasom. uel quod eo atmpose cuncta animanaga
 agantur ad mase. Applis uim quia hoc mase oia
 apbrunat' In floam quasi apbrilis. Mal dicat' amala
 madye mteyru ul amalopib' huau qui g'una p'ncip'q'
 rei publice. Junius dicat' unde anatu p'p'ln'c'na'ua'q'
 st'noy et l'umoy diuisus g'ua. H'usro et agusatus de
 honorib' homin' lulu et agusca c'f'um nuncupat' sunt.
 Sab' et ocab' uas' n'is' sibe d'ob' q' num'ro de m'ago et
 l'ub'is' accepr'una uocabula. **R**de. uol'ido dicat'.
 N'ie. anundine uocat'. Nundine suna publice
 conu'nc'ionis. **I**d' abed'ido dica' u'rum'q' p'p' f'g'as
 dis' p'col'idos In'ca'at'g'una romani. **F**g'it' a'f'undo
 nuncupat' suna quod sic In'is' at'ns' d'ic'ionis.
A annus habet atmpo'u' uioz. **V**g' g'aus. Quatomi.
Aat'ans. **V**g' op'at'us. u'nt'als' m'is' p'g'mand' dis' 12'u.
 g'aus In'quoa' u'nt'als' p'g'mand' dis' 12'u. Quatomi.
 In'ca' u'nt'als' p'g'ductus dis' 12'u. **S**ans In'cipia u'nt'als' d'ob'f'.
 c'uss'is dis' 12'u. **A**ns' habet 12'u. **L**ts' 12'u. **I**dis'. 12'u.
 N'f' 12'u. **D**is'. ecc 12'u. **L**ts' u'nt'als' d'ob'f'.

1	A	Alpe	1	gra	N	alq	1	th	hacti
11	B	Biau	11	dio	S	bech	11		
111	C	Tama	111	gru	P	q'mul	111		
1111	D	A. elau	1111	eg'ru	L	daloch	1111		
11111	E	e e e	11111	p'and'	q	h'ec	11111		
111111	F	Z	111111	h'ap'is'mo	111111	g	uafh	111111	
1111111	G	H	1111111	ep'au	T	g'as	1111111		
11111111	H	o	11111111	oc'co	I	h'ech	11111111		
111111111	I	I	111111111	g'inau	L	at'ch	111111111		
1111111111	K	b	1111111111	Joau	Z	loch	1111111111		
11111111111	L	A	11111111111	h'appa	S	haf	11111111111		
111111111111	M	N	111111111111	mi	Y	guf	111111111111		
1111111111111	N	N	1111111111111	ni	h	Lum'ech	1111111111111		
11111111111111	O	O	11111111111111	ri	h	m'ch	11111111111111		
111111111111111	P	P	111111111111111	o	h	nun	111111111111111		
1111111111111111	Q	q	1111111111111111	pi	h	g'amagh	1111111111111111		
11111111111111111	R	r	11111111111111111	ceph	h	ag'ri	11111111111111111		
111111111111111111	S	s	111111111111111111	ro	h	pe	111111111111111111		
1111111111111111111	T	t	1111111111111111111	siema	h	g'udi	1111111111111111111		
11111111111111111111	U	u	11111111111111111111	auu	h	col'if	11111111111111111111		
111111111111111111111	V	v	111111111111111111111	phi	h	ph	111111111111111111111		
1111111111111111111111	X	x	1111111111111111111111	fi	h	fin	1111111111111111111111		
11111111111111111111111	Y	y	11111111111111111111111	gh	h	guf	11111111111111111111111		

Folio 11v – Les vents

Ite regine regiment veneranda deifica orsa
 que nobis prisci evangelicæ et prophetæ
 adventus nri nunti colere etque benigni
 nec non iuncta iherosolima prophetica mensa
 que sanctos eiberet. oblatum pervingere potivo
 precariis eorum et gratiam iherosolima electos
 xpi volanti sola sic pinnigeralando ascendunt
 iherosolima paderenti yiam non venessano a leiam
 me calleo paderenti paderenti iherosolima
 edeo laena placito decemsa poflice plexo
 paderenti eulren sui exod paderenti in evo
 quæ noster paderenti iherosolima eoi
 et paderenti eius orsa eulberis iherosolima
 paderenti que ad plenissime paderenti eoi
 paderenti episcopi olim qui eulberis iherosolima
 eulberis suo eulberis iam paderenti
 non paderenti paderenti eulberis ob illor
 eulberis aulberis paderenti paderenti
 ut omnia paderenti paderenti m eoi eulberis
 eulberis paderenti paderenti paderenti

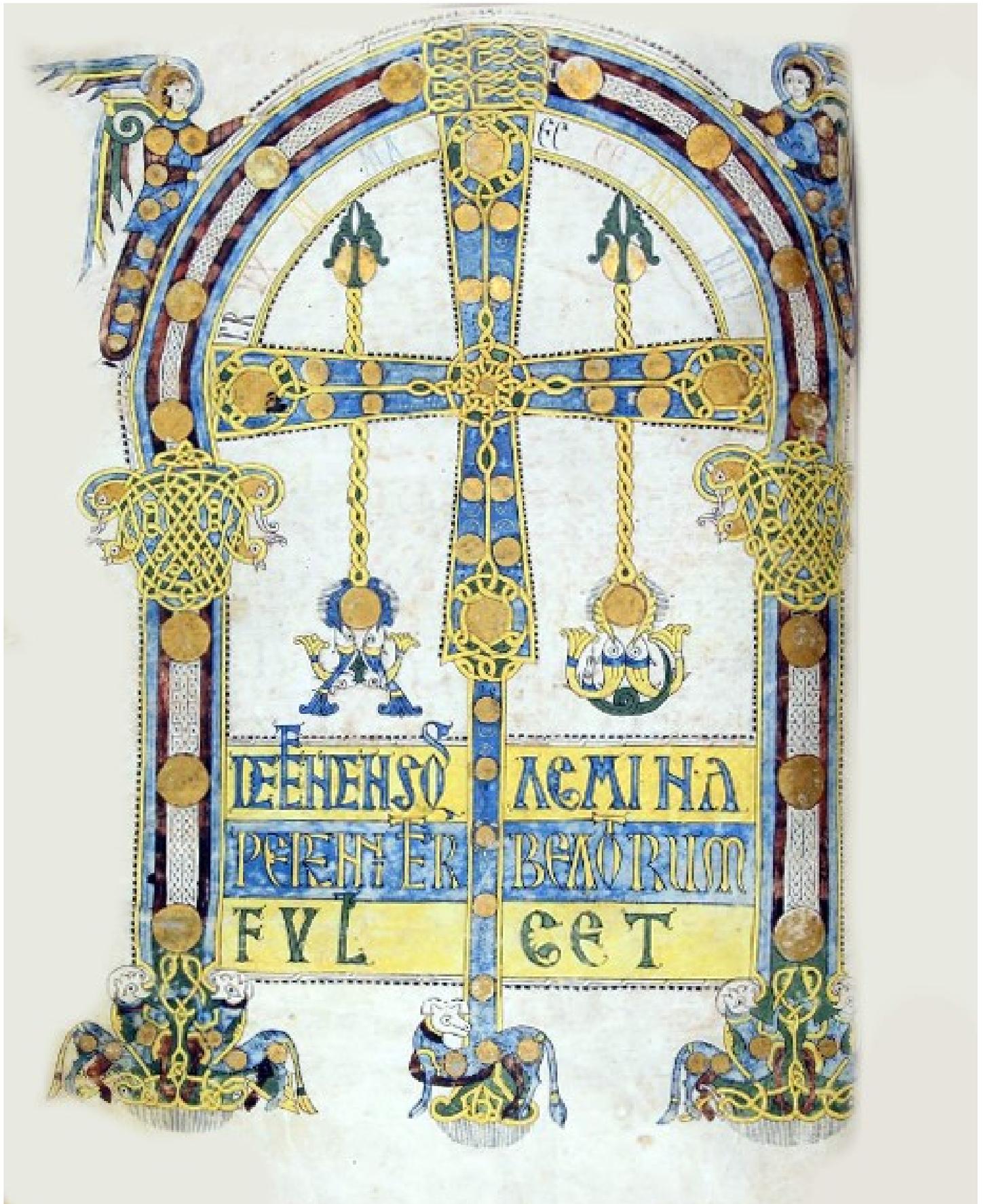
Folio 13r

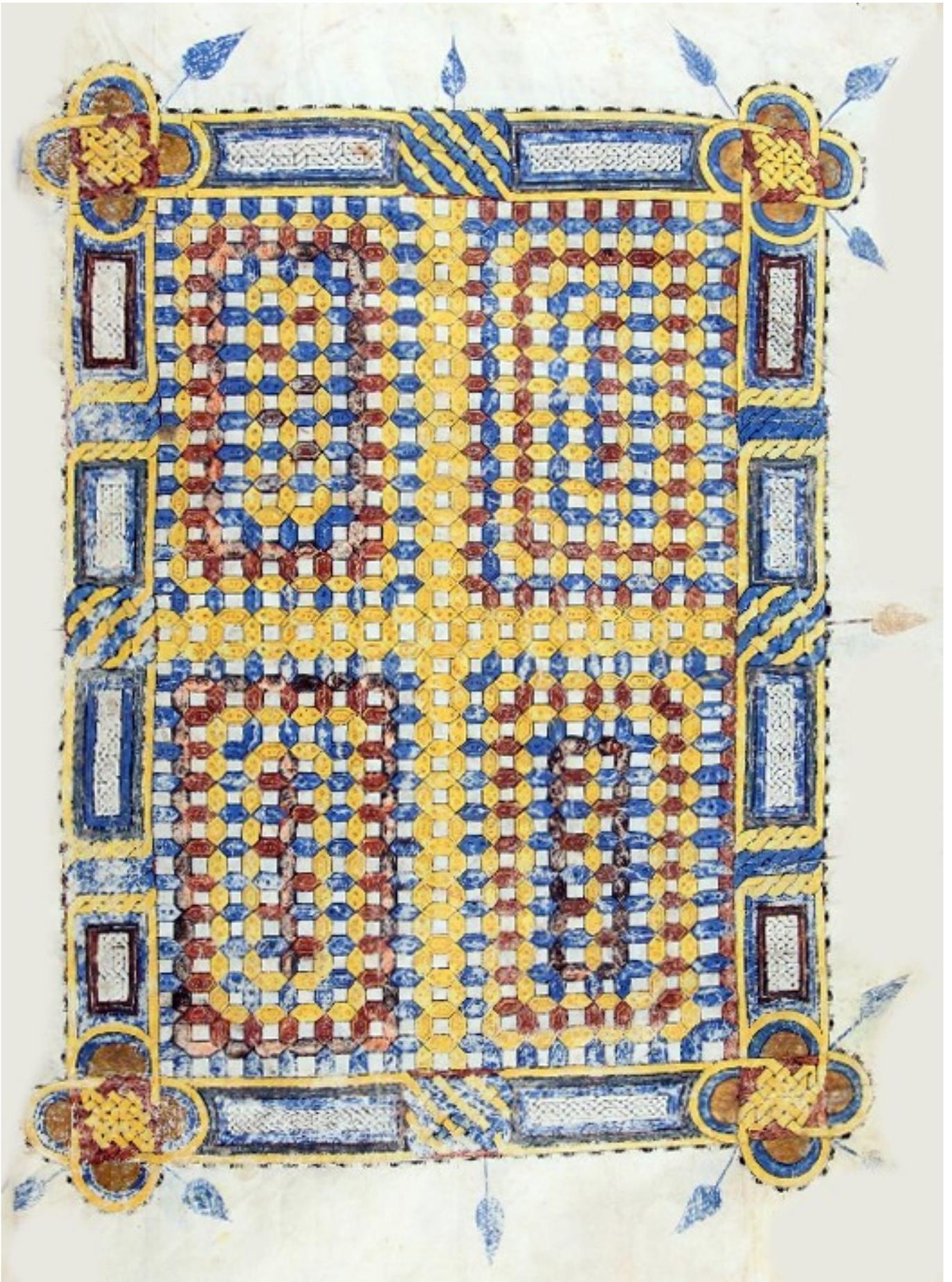
Folio 13v – Christ en gloire,
Alfa et Omega, commencement et fin,
Dieu et Homme,
entre séraphins, Michaël et Gabriel

Ève, Adam et le Serpent tentateur

Folio 16v

Folio17r

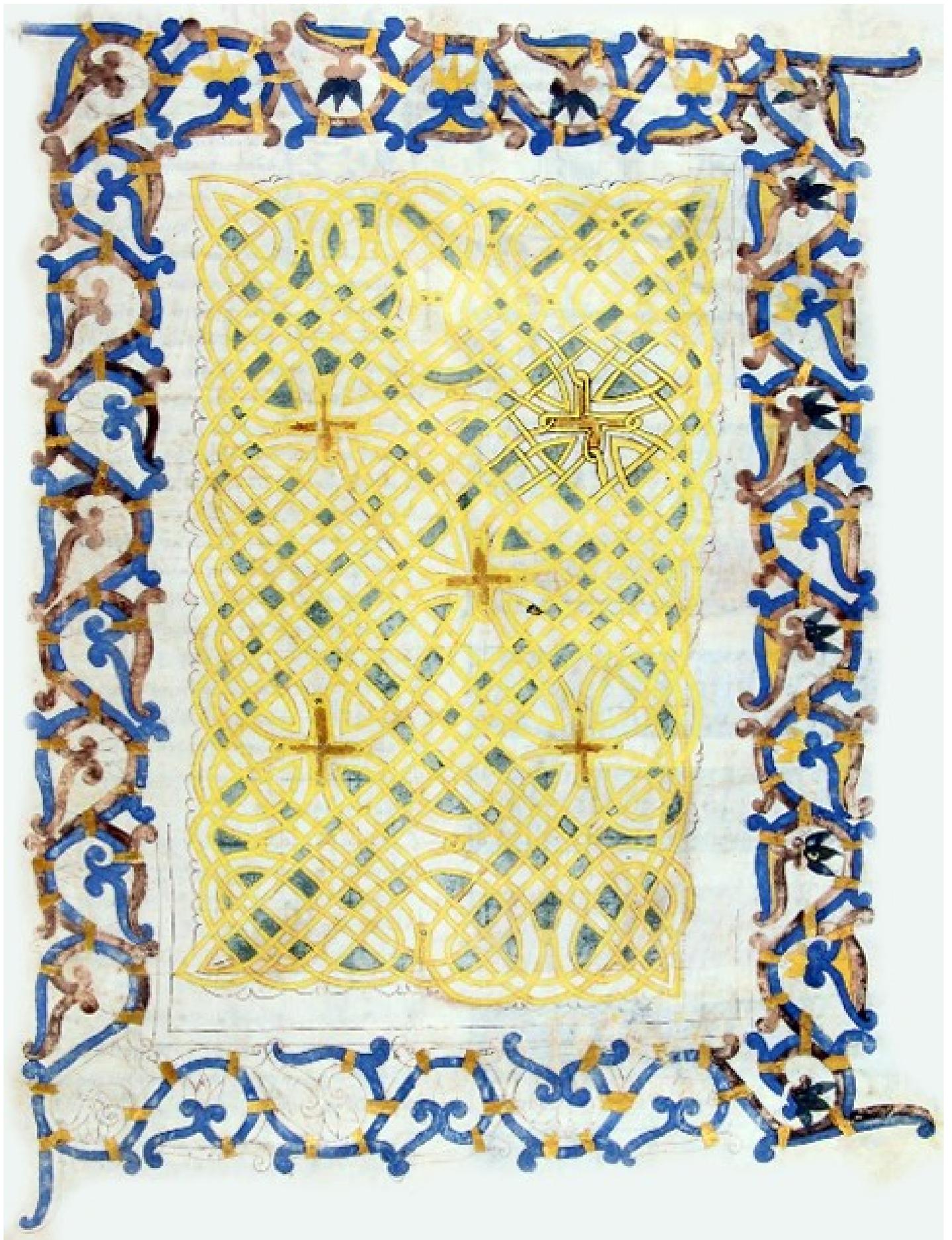
Folio 17v

Folio 18r

Folio 18v

Folio 19r

DE UNIVERSIFICATIONE
CONTRA IUDAEOS

IN INTERROGATIO
 de scriptura eodē p̄p̄te locat
 quā quēdam uis̄ ordo
 quod in eā ab̄n̄on̄a
 C̄ electus dicit̄ s̄m̄
 s̄m̄ta uocē
 Quis̄ta h̄i qui h̄oc auct̄o eadē s̄m̄
 Ī oant̄ q̄d̄ l̄os̄ imp̄r̄ial̄ e- uic̄n̄ uel
 Ī quā d̄m̄ a h̄a ualida p̄oc̄r̄i s̄m̄ a h̄a s̄m̄
 Quod̄ t̄m̄ uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 O ad̄m̄n̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 Q̄ d̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 E a s̄m̄ uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 A d̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 A d̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 E a s̄m̄ uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 C̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 Ī q̄d̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 S̄ a s̄m̄ uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 A h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 E p̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 D̄ a s̄m̄ uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 M̄ a s̄m̄ uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 D̄ a s̄m̄ uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 a u- e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 C̄ o- n̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 M̄ o- n̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 S̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 O- b̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 S̄ u- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 H̄ o- n̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 O- n̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 Ī a- s̄m̄ uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 O- n̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 O- n̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 O- n̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 D̄ e- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 Q̄ u- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄
 E- l̄ e- b̄ s̄ a h̄a uis̄ ual̄ e- a h̄a p̄oc̄r̄i a h̄a s̄m̄

HN METRICO
SIMPLICIUS
HEBREORUM
ATOTVS ORBIS
IVS IMPERIALE
MEHEMIUS
VELAS PATR
ABTISSIMENAR
ENITVS

Posa babarisma saucum babarizati ad cler
non applicat eam: et qui pcedat in a p o s t
in q u a l e p e c c a t u m a d m i s e r u n a c l e r i c i
non sine exco m u n i c a t i o n e q u o d n a c p r e t

Re babarizati ad nullum clericum q u i s u m
p r o m o u e n d i e n t o c a s u a u g m e n t a t o p r i
a c c i p i e t x i i i

Distinctio habetis est babarizati a u a t b a b a r i z a
a s u m a n a a d g e l u s a c a m m u l t i q u i n o n p o t
a n g a n a e p i s t a f e l i c i t a d e p o s p o s s i c i l i u m
q u a n t o m e p s t a t u x i i i

Posita de sta n u p b a b a r i z a a m o x c l e r i c i n o s i a
l i n e c e p t a s m a t a n t q u o d x i i a c p r e x

Quiposa babarizati in q u o l u m m u l t i q u i s e l u s i
a c c e p e r u n a c l e r i c i n o n g u n a e p i s t a i n n o c e n t i
a d u n c a e r i c u q u o d x i i e p s t a x i i i

Distinctio de sta n u p b a b a r i z a a m o x c l e r i c i n o s i a
m o d o f i a n a e n t o c a s u a u g m e n t a t o p r i
a c c i p i e t x i i i

Quod de m o n a c h i s i n q u o p a s s i o n e s i n d e a u s
m u l t i q u i s u c t u m i n c a u s e n o n l i c e a
d e c e a u m q e l a s i e n t e q u o d x i e p s t a x i i i

In q u o s t b a b a r i z a t i c l e r i c i n o s i a e n t o
c l i b e r i a n o q u o d x i i i a c p r e x

Sancti q u o s t a u t u t u s c l e r i c i n o s i a n e o m n i
m o d o f i a n a e n t o c a s u a u g m e n t a t o p r i
a c c i p i e t x i i i

Distinctio de sta n u p b a b a r i z a a m o x c l e r i c i n o s i a
e n t o c l i b e r i a n o q u o d x i i a c p r e x

Distinctio de sta n u p b a b a r i z a a m o x c l e r i c i n o s i a
d e s t a u m q e l a s i e n t e q u o d x i e p s t a x i i i

In q u o s t a u t u t u s c l e r i c i n o s i a e n t o
c l i b e r i a n o q u o d x i i a c p r e x

Distinctio de sta n u p b a b a r i z a a m o x c l e r i c i n o s i a
e n t o c l i b e r i a n o q u o d x i i a c p r e x

Distinctio de sta n u p b a b a r i z a a m o x c l e r i c i n o s i a
e n t o c l i b e r i a n o q u o d x i i a c p r e x

TITVLVS II DE PROFESSIONE

CLERICORVM

a clericis cum ad pubertatem uenerint a u a
conuenim a u a c u s a u e d m p r o f i s s u n a u t
e n t o c a s u a u g m e n t a t o p r i a c c i p i e t x i i i

Non liceat clerico ipso t e m s e c e t u l u s u s
a c c i p e r e n i s i s e r a t p r o p o n d e r a s a d u e r a
f i d e m u a n t e e n t o c a s u a u g m e n t a t o p r i
a c c i p i e t x

Distinctio de sta n u p b a b a r i z a a m o x c l e r i c i n o s i a
e n t o c a s u a u g m e n t a t o p r i a c c i p i e t x

Distinctio de sta n u p b a b a r i z a a m o x c l e r i c i n o s i a
e n t o c a s u a u g m e n t a t o p r i a c c i p i e t x

Distinctio de sta n u p b a b a r i z a a m o x c l e r i c i n o s i a
e n t o c a s u a u g m e n t a t o p r i a c c i p i e t x

Va clericis in s e m i s s o c i a n t n e a u d i u i a c c i
p i a n a n e e s t a u a u m e p s t a i n n o c e n t i q u o d
m e a o r i c u m q u o d x i i e p s t a x i i i

TITVLVS III DE Uxoribus clericorum

a d u l t e r i s i p o s i t i s c l e r i c o r u m e n t o c l i b e r i a n o
q u o d x i i a c p r e x

Quod clericus cui uxor p e c c a u e r i t p r a t e r n e m
p o s s a u e d m h u b e a t d i s a p i n e e n d i a m a c u
a u e r b u m n o n s u m a e n t o a l o s a t o m a d p r e

TITVLVS III DE PULSIS TOTIUS ORDINIS CLERICORUM

Filius clericorum ad p e c c a u e r u l a n o a c c e d u n a
e n t o c a s u a u g m e n t a t o p r i a c c i p i e t x i i i

Filius clericorum ad p e c c a u e r u l a n o a c c e d u n a
e n t o c a s u a u g m e n t a t o p r i a c c i p i e t x i i i

Cum clericus q u o s t a u t u t u s c l e r i c i n o s i a e n t o
c l i b e r i a n o q u o d x i i a c p r e x

sequum onto auselianense ato uacpe

DE INSTITUTIONIBVS
MONASTERIORVM
ET MONACHORVM
AD ORDINIBVS PENI
TENTVM LIBR SCDS

Folio 31r

**INSTITUTIONES IUDICIO
 & GOVERNACULIS
 RERUM LIB. III.**

missis posita nra auisse lingua sub aya.

A edicav ei quis famula ai mēre parva uia.

I nqua cussi uacum mēdā parat uian am.

Q uia quo moai liba uim orbe tēfessum.

E nipo series usq nunc pro tua ossu.

E p hoc incipe iudicos disponere moais.

O s qua aut lingua labii a eusanais obunca.

F ul sum non ad leyes indannē uiuere setam.

I udiuim iudē ad discua promere iustam.

T eminu mū iustis uerua lnpatae fuuotis.

Q uisquis enim atquet leyes atquet ad qnes.

E a parua ma eni pensa bia ficau tēuait.

1 **A** retinendo suscepao regimine et sollicitate pagendo

11 **A** formalis. 111 **A** modo pro fecationis ministrato.

1111 **A** modo pro fecationis sacramento.

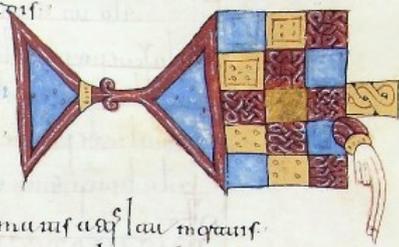

atno iiii ato xiiii aco xiiii

**INSTITUTIONIBUS OFFICIO
EPIBORDINE BAPTIZANDI**
LIBR. QVAR. TYS.

Ecce huiusmodi placendi munera portans
Pocum quod scilicet impletur inerat scilicet
A modo que usis satietatis semper planis
Qua quo mirari alacris plana scilicet
A cadit ex quo uerborum lingua euectica
Ordine nunc componere chorostobocad huius
Poce delicatissimas baptismum colla
Discant que amplius a laetitia carmina chusa
Conplacita concussu citio lassa citia aut
Impernaq animis factu proaubo super bis
Quod si bina cum nocentia cum alio bona ministrat
Donon suspensa doctrina anime docentis
Dexcepriendis libris canonicis et mien dis
 libris capitalis apocryphis
Desimbolis parum
Deus ad dicens symbolis

Quod in nomine trinitatis debet a bapasmis dare
Quidam laici utantur bapasmis
Dansione bapasmis
Dean posse bapasmis **D**ebapazandis
 aroas an non bapazandis inqant
De pte natiab bapazandis
Debapazandis qant
Dedu bio bapasmis
Dexulis bapazandis
De ydine bapazandis
Debapazandis an non confisus aq lau inqant
Defilus catholicos a bapasmis a heresidit
Dnon laxando bapasmis
Debapazandis uolens evis consigna aut
Debapazandis christi mare per unguentis
Defuneri b ppa nosum
Dnon ludicandum dano aut
De In qumitas
Lautis ut amantia cu natia am pli
Gaudia festorum concionis q melos
Ysus mensuras laces sed eq sacerum
Discant de motis rix dacia salamus
Puaut ne nris scidus his leaus habent
Aua tibi que placena anolam et au damus

Folios 40r – 286v

quise con am nuna ento eodan qto p.

D. his qui ad etam confuquum faciuna, ento
stano ru qto p de pa p. iii.

DE GENERALIBVS REGVLIS

CLERICORVM ET SECVLORVM

CHRISTIANORVM ET REGIMINE

PRINCIPALIS LIBR. viii.

- i. D. populis docendis.
- ii. D. conueniendo ad etam in D. quib. du. seculis
- iii. D. discordia & oblationib. et seculi ad q. l. u. cosu.

naelphi unisq[ue]na. enlo elibano
qto xxiiii. de p[ar]te.

D hinc unis quando babat[ur] aut uelco
munt[ur] ena. enlo eodem qto xxiiii.

**ADVERSITATIBUS NUB
IARUM ET SCelere
FLAGITIO[rum] LIB. V:**

Uid quid promul gasser[ur] sua Inclat[ur] lussis

C[on]t[ra]m aib[us] au ma[is] op[er]a sa[nt]a omnia

Ele[ct]e babat[ur] ma[is] co[nt]ra[re] aut[em] lib[er]u[m].

Posa h[ec] p[er]unde[re] uiam qua[m] nou[er]ia l[ib]er[er]u[m] uia[nt].

Sic disp[er]e[re] q[ui]s op[er]a omnia q[ui]m

Hubau[er]it uisum[ur] ena[re] uis imbau[er]it Inque[re]re cessat

Nascat[ur] p[er]to[rum] co[m]muni uelle p[er]buat.

Sadna nup[er] op[er]a co[m]muni uelle neq[ue] au

Nobilis ho[mo] nup[er] q[ui]s q[ui]a sic uia[nt] p[er] se[nt] uis.

Ua ena[re] am bos p[er]osa in qua[m] uia[nt] p[er] d[omi]n[us].

I Non q[ui]s co[m]muni sub q[ui]s ca[us]is p[er] q[ui]s o[mn]ib[us] nub[er]u[m] q[ui]s

II p[er] q[ui]s au[er]e nub[er]u[m] d[omi]n[us] ca[us]is p[er] d[omi]n[us] ca[us]is au[er]e.

III p[er] q[ui]s au[er]e ..

III In q[ui]s p[er] au[er]e co[n]luq[ui]s ..

II d[omi]n[us] p[er] au[er]e ca[us]is p[er] au[er]e co[n]luq[ui]s ..

III d[omi]n[us] p[er] au[er]e q[ui]s t[er]m[in]is ca[us]is & ne[ce]ss[ar]i[us] a li[ber]is suis hab[er]e adna.

III d[omi]n[us] p[er] au[er]e q[ui]s t[er]m[in]is ca[us]is ..

III d[omi]n[us] p[er] au[er]e q[ui]s t[er]m[in]is ca[us]is & ne[ce]ss[ar]i[us] a li[ber]is suis hab[er]e adna.

In condemnatione ad quos praevia
 heretice. In quo supra a to xiii.

**DE ABDICTIONE HERETICORUM ET USIBUS
 EORUM LIBER NONUS.**

De antiquis hereticis eorumque usibus.

In omelia beati concilii agra ulandro
 edia In laudem gels ob conuersione
 goaies qeais q In dco anno regnat de xiiii.

**DE IDOLATRIA ET CYCLO
 TRIBUS ET USIBUS
 HIS PARS EIMMERIBVS
 MISSIS LIBER X**

De uersione idolatrie
 De his qui idolis ane bubais mē sacrificia ueruna.

quarta oritur de adolobano episcopo
sele aluano. episcopo. etc.
Yllustrius etiam in ista oratione dicitur
in nomine dicitur aut scilicet quia la oritur de
adepipha sal de n. etc.

Dicitur autem in ista oratione dicitur
scilicet al oritur de adepipha sal de n. etc.
Primo confusio in ista oratione dicitur
deus in nomine etc. etc.

DE HIS VII B. M. J. H. E. R. I. B. S. I. S. S. I. S.

Dicitur autem in ista oratione dicitur
quarta oritur de adolobano episcopo
Depulla b. m. j. h. e. r. i. b. s. i. s. s. i. s.
Episcopo quia oritur de adolobano episcopo
Primo confusio in ista oratione dicitur
deus in nomine etc. etc.

CANONES

GENERALIUM

CONCILIORUM

TEMPORIBUS

CONSTANTINI

ET CETERORUM

PREFATIO

in prelo dicitur in ista oratione dicitur
quarta oritur de adolobano episcopo
in nomine dicitur aut scilicet quia la oritur de
adepipha sal de n. etc.
Yllustrius etiam in ista oratione dicitur
in nomine dicitur aut scilicet quia la oritur de
adepipha sal de n. etc.
Primo confusio in ista oratione dicitur
deus in nomine etc. etc.

Quarta oritur de adolobano episcopo
Depulla b. m. j. h. e. r. i. b. s. i. s. s. i. s.
Episcopo quia oritur de adolobano episcopo
Primo confusio in ista oratione dicitur
deus in nomine etc. etc.

Secunda synodus etc.
Dicitur autem in ista oratione dicitur
quarta oritur de adolobano episcopo
in nomine dicitur aut scilicet quia la oritur de
adepipha sal de n. etc.

Tertio synodus etc.
Dicitur autem in ista oratione dicitur
quarta oritur de adolobano episcopo
in nomine dicitur aut scilicet quia la oritur de
adepipha sal de n. etc.

Folio 52v

I

KARTULA CONILACIE

Canones niceni cōcilii. xxxviii. ep̄sc̄porū

ii Canones anec̄st̄iani concilii. xii. ep̄sc̄porū

Canones neocesariensis cōcilii.

xiiii. ep̄sc̄porū

iii Canones quercensis concilii

xv. ep̄sc̄porū

ii Canones sardiensis concilii.

xix. ep̄sc̄porū

vi Canones unioeceni cōcilii. ^{ep̄sc̄}xxi

iiii Canones laudociensis

iiii Canones cōstantinopolitani cōcilii

viii Sinod̄ ephesena p̄tima. cc

x Sinod̄ calcidonesis concilii.

xi Ep̄st̄ola forma uac̄caei constantiano

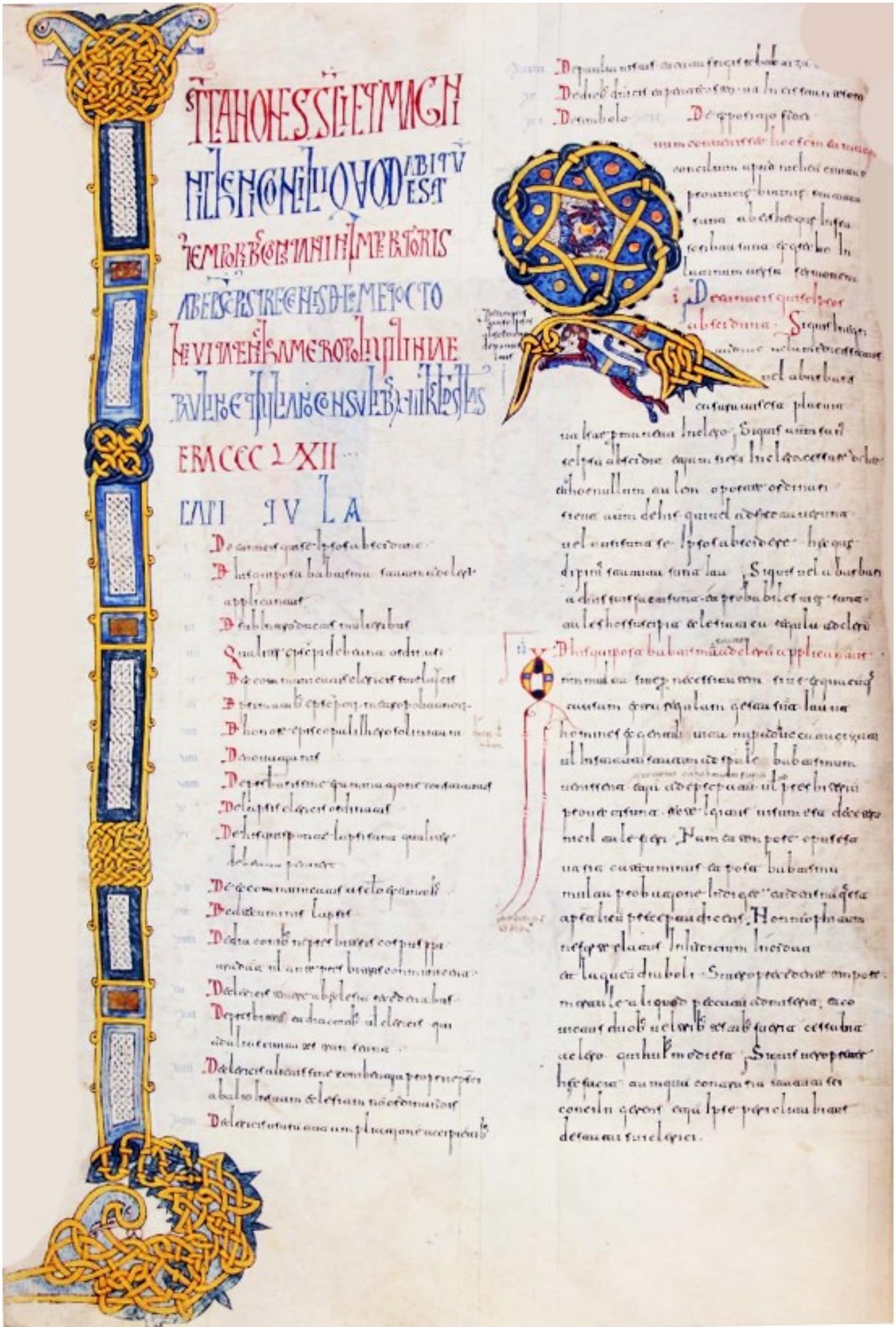
Folio 53r

Folio 53v

Folios 54r -

ITAHONESSIETMACH

NIENONELI OVODABITV

MEMBRONIMINIMEBORIS

ABERESTRECHSDEMECTO

HEVIWENHAMEBOPHILNIE

AVNECHILMICHNSVEXNIKLESAS

ERACC LXII

LAPI IV LA

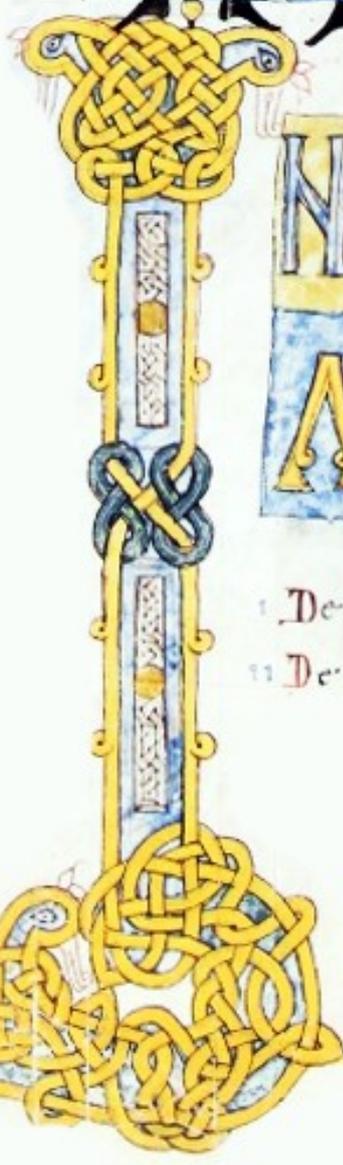
De carnes quas in foris hinc dicitur

Dicitur in foris hinc dicitur

De carnes quas in foris hinc dicitur

Dicitur in foris hinc dicitur

EXPLICIT SINODVS HIC HELMBITA

NEPT SINODVS
ANKIRITANA

1. De presbiteris lapsis in persecuacione
2. De diaconis qui in o la ueruna

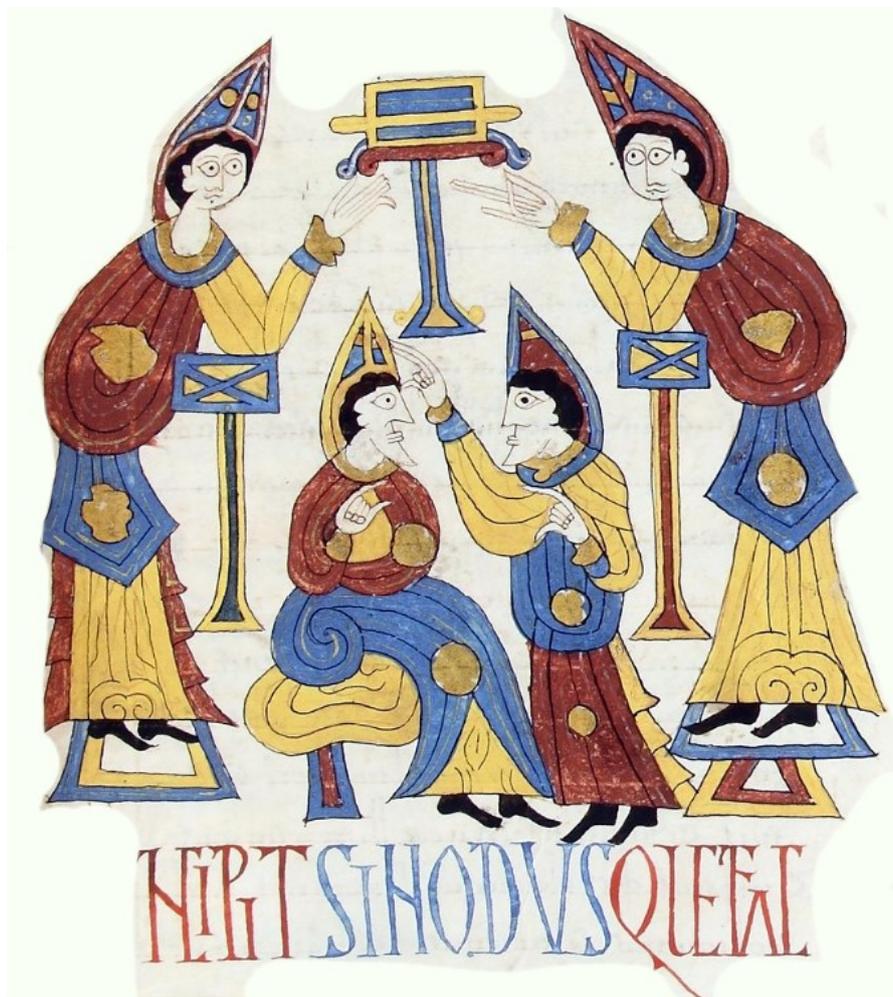
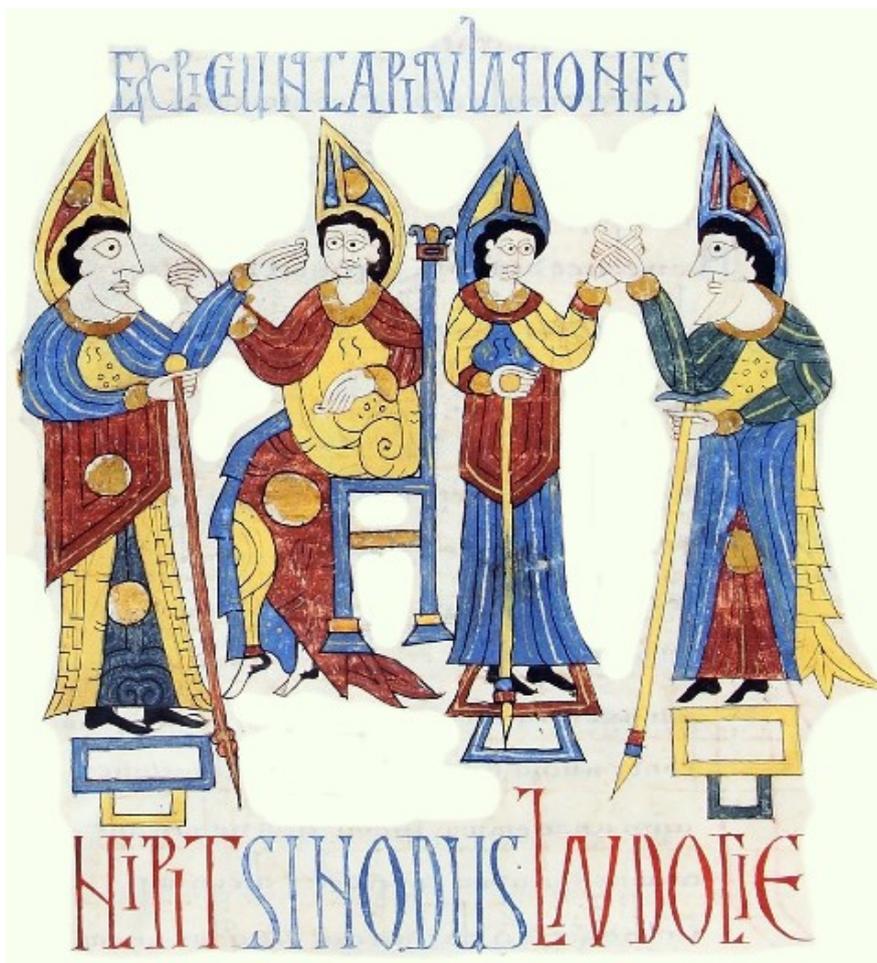
Folio 56v

Folios 58r – 59v

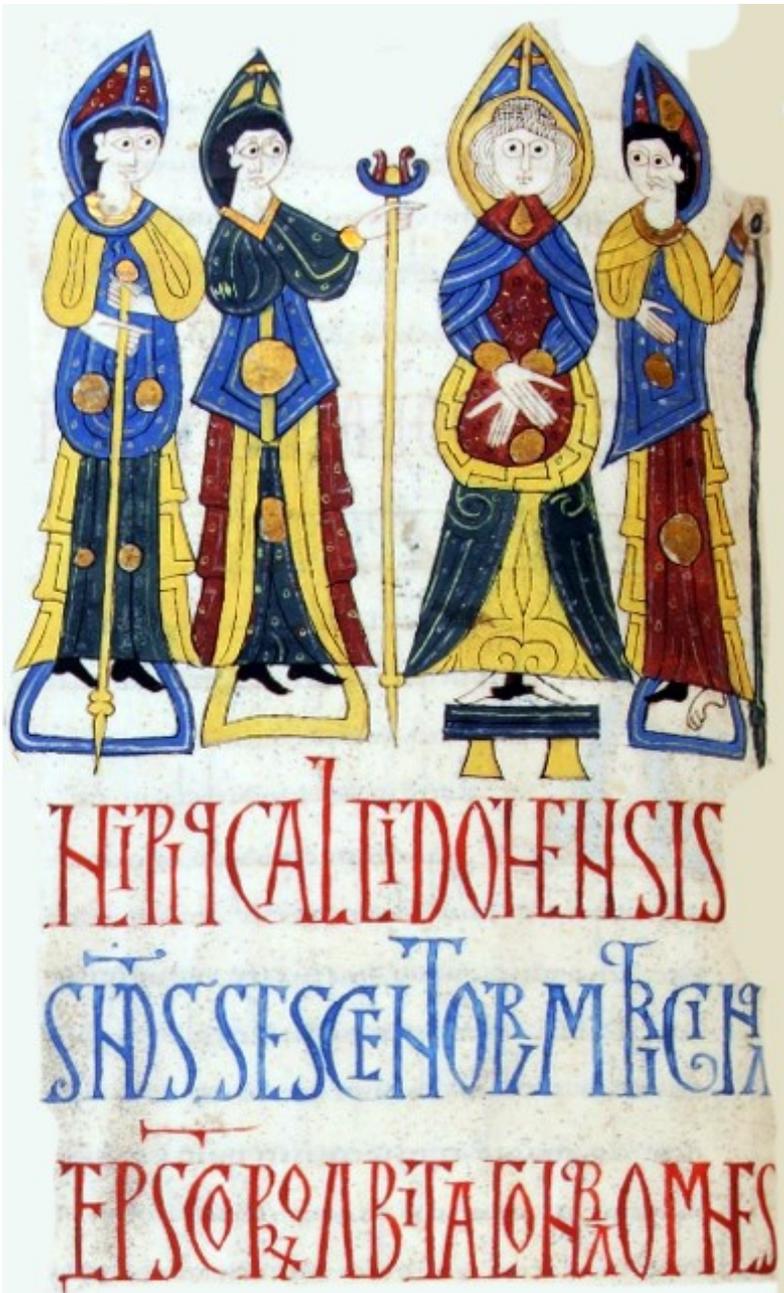
Folios 59v – 64r

Folios 67r – 69r

Folios 70r – 80r

Folios 73v – 78v

Folio 81v

Folio 83v

Folio 85v

QUALES DEBANA ORDINATI EPISCI.
 QUALIAT CONSECRATIUS EPISCOPI.
 QUALIAT PRIBATI ORDINATIUS.
 QUENADMODU DIAONES CONSECRAUATIUS.
 QUENADMODU SUBDONES FIANA.
 QUENADMODU ACOLIAI.
 QUALIAT EPISCOPIUS.
 QUALIAT LEAOTES.
 QUALIAT HOSANA.
 QUALIAT PSALMISUS.
 QUALIAT VIRGO SEMONIALIS.
 QUALES UIDUE AT SEMONIALES AD BABAS
 MI MINISTRUM ORDINATIUS.
 QUALIAT SPONSI BENEDICATIUS.
 D'CELLULA SACRDOTIS.

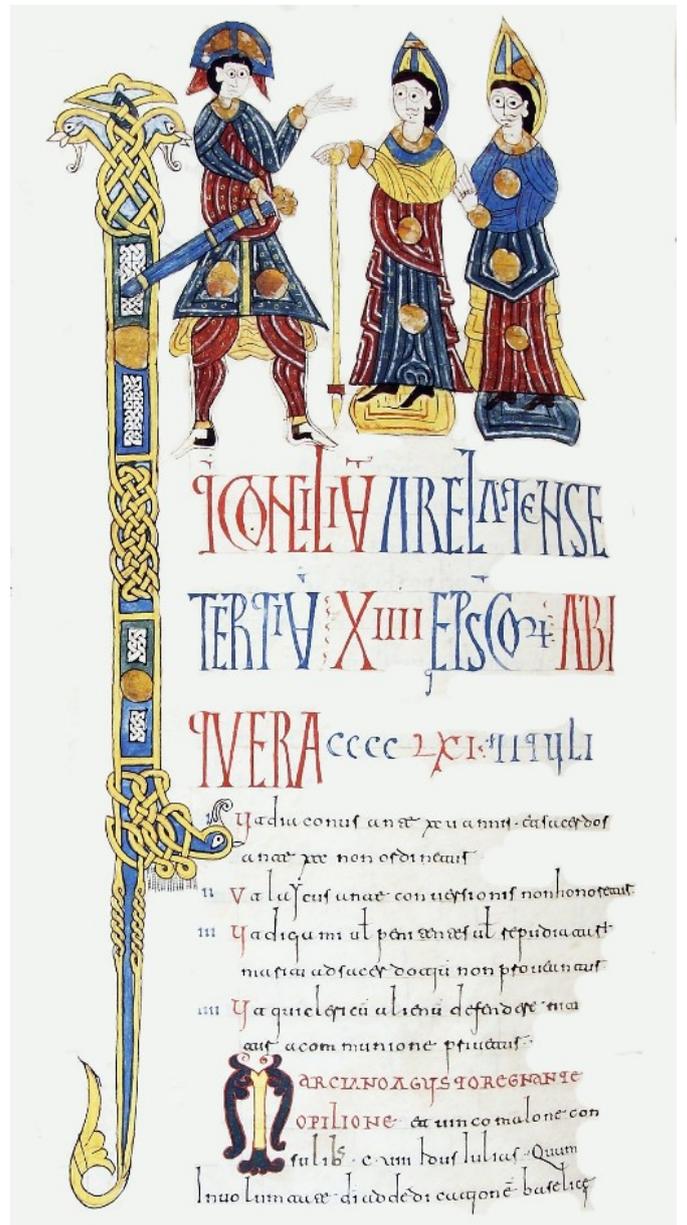
Folio 90r

ET PLICIONE I VSP LAPVLE III
 NERTONELV KARTANIS
 ARTE QVIV ABIVAB
 EPISORS SEPTUENARIB
 ERA CCCC XXXVIII TITLI

De loquit ad asationu non pul lardis
 De loquit pro certine suo clam man
 ua u quo lioh non defu fatus
 m De loquit do m b calanar ua abapob d
 se conu uana
 m De loquit de letig In consal ad mase pol
 au no pica non alia an dis
 Ya nul las epsef selio au ca adra ludo
 cety retidua
 m De loquit quillo affamo mo sobu an
 q aas no uetua ua babu q dant
 m De loquit pote pascu li tdu con et lu
 De loquit ceto t b nra aho dno moniam

TEMONELV KARTANIS
 ARTE SEXTV ESTVM
 ERA CCCC VII ABEPIS
 CCCC VII TITLI

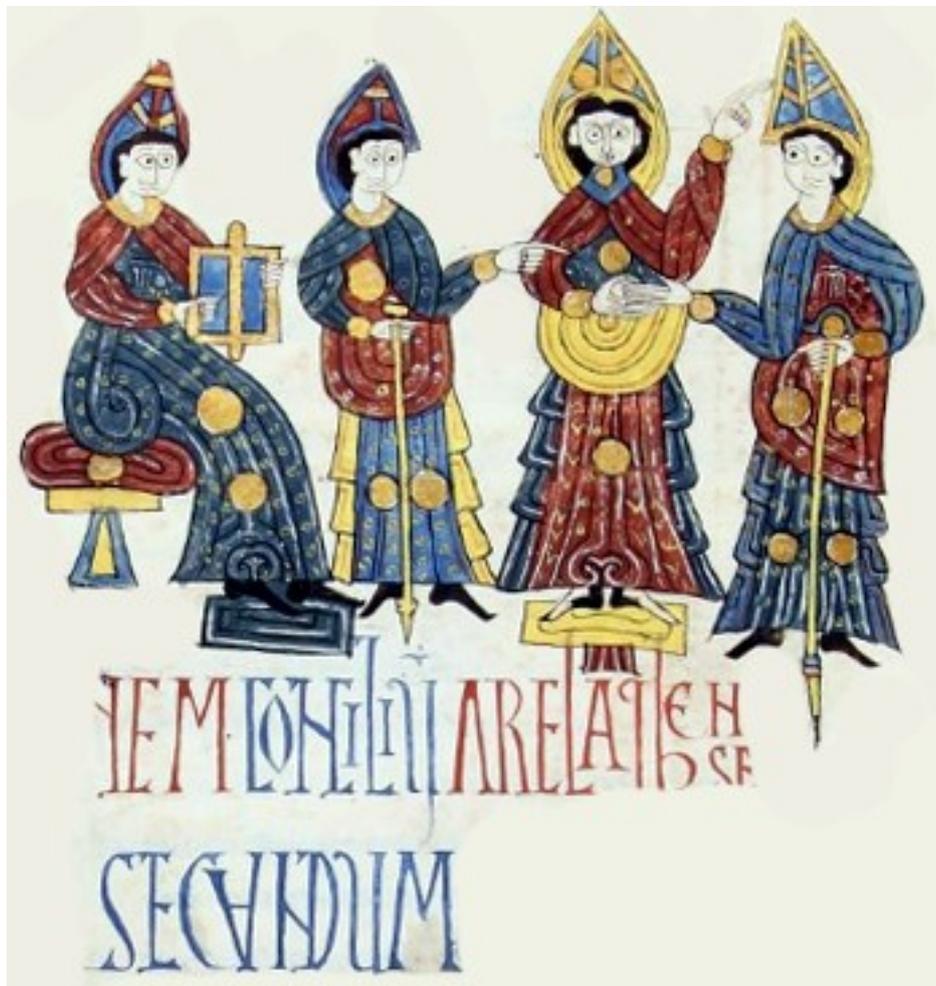
Folios 93v – 95r

Folios 100v – 106v

Folios 101v – 104r

Folios 105r – 109r

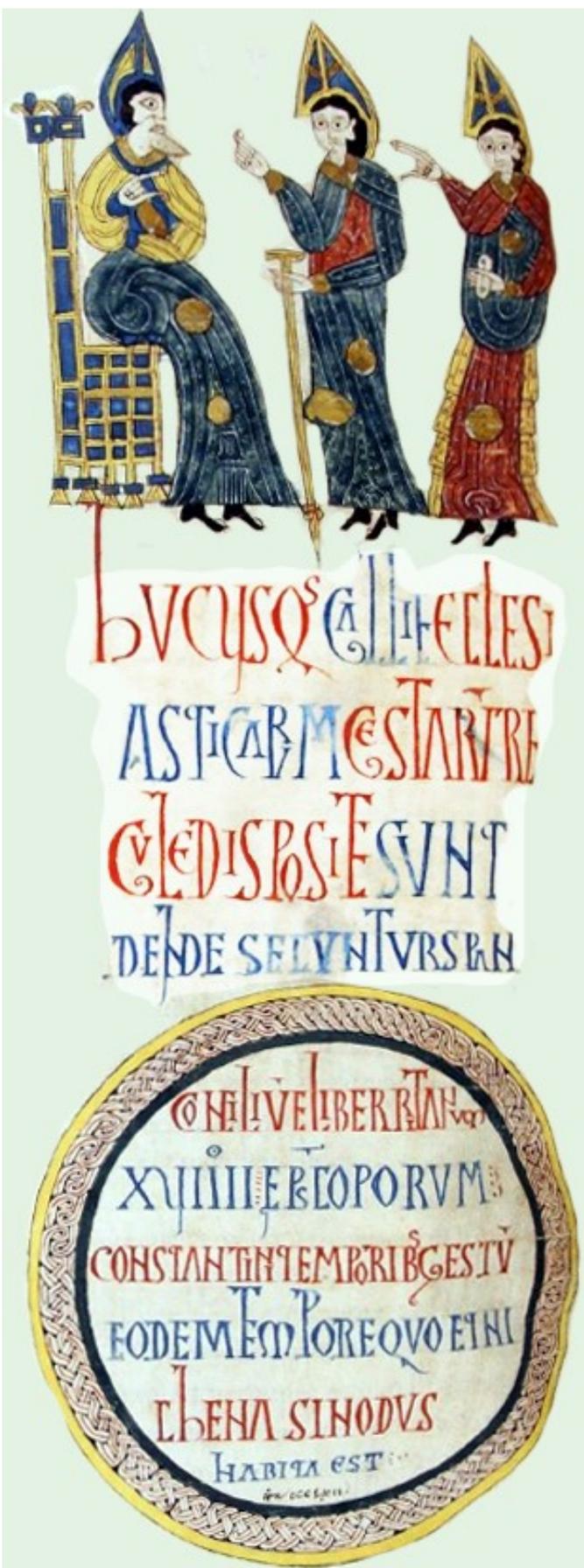
Folios 119v – 108r – 112r

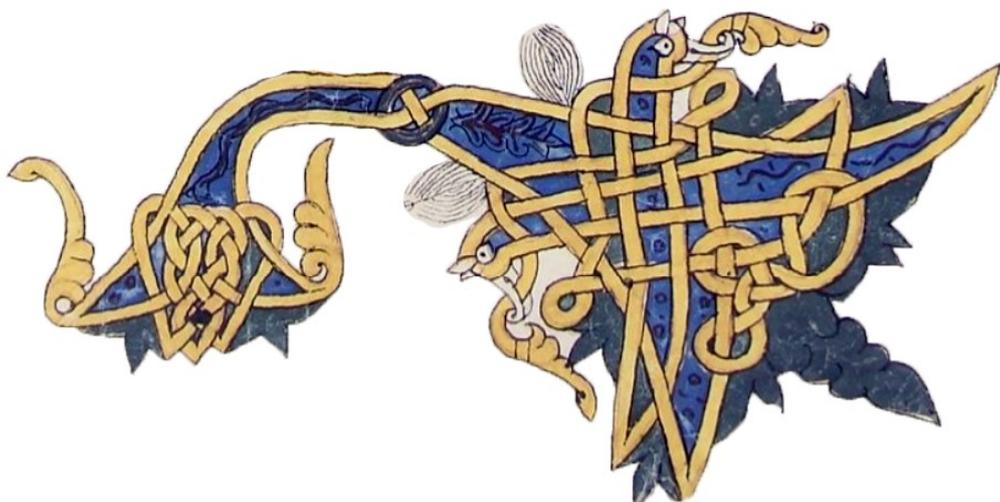
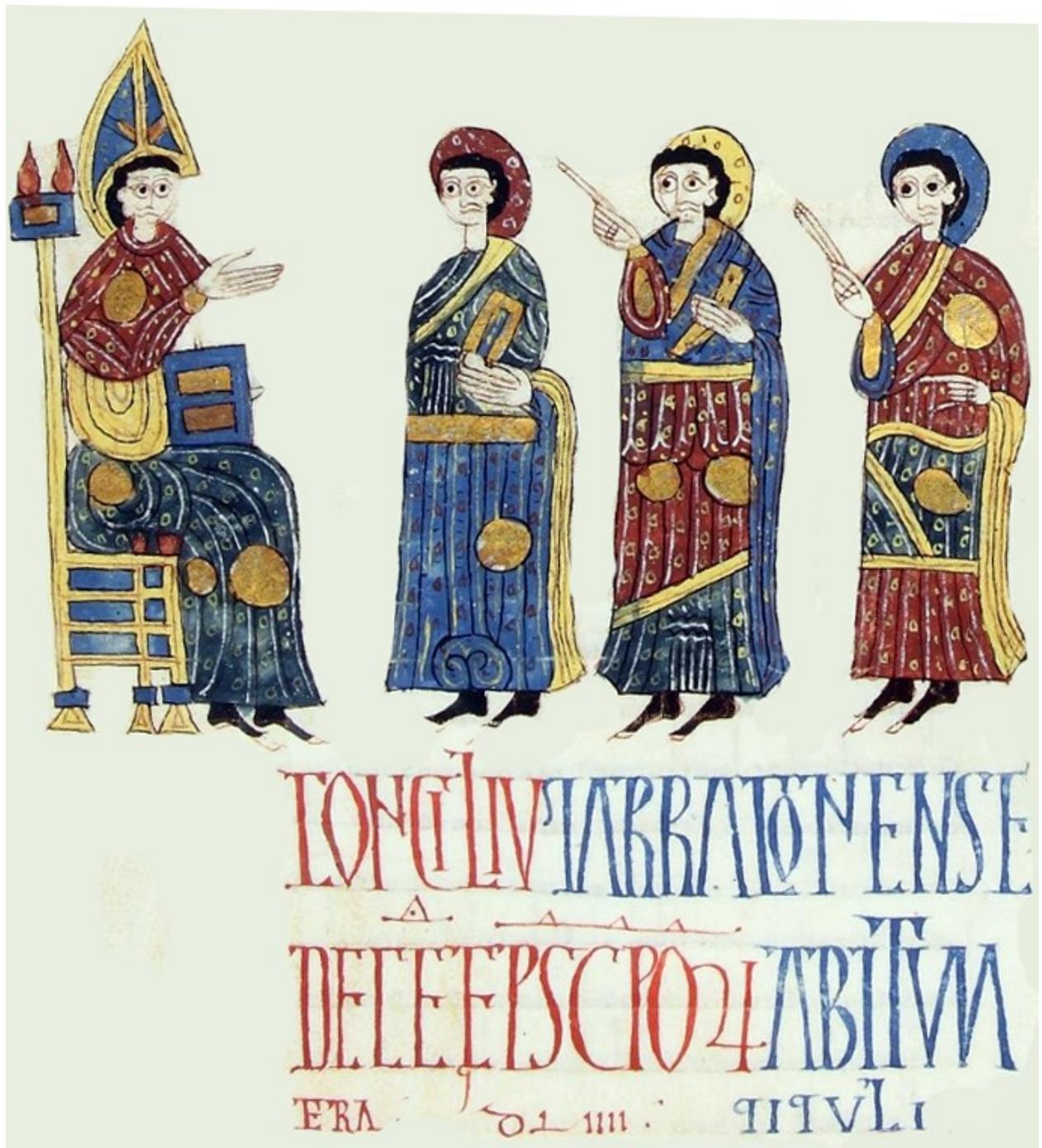
Folios 113r – 117v

Folios 119v – 128v

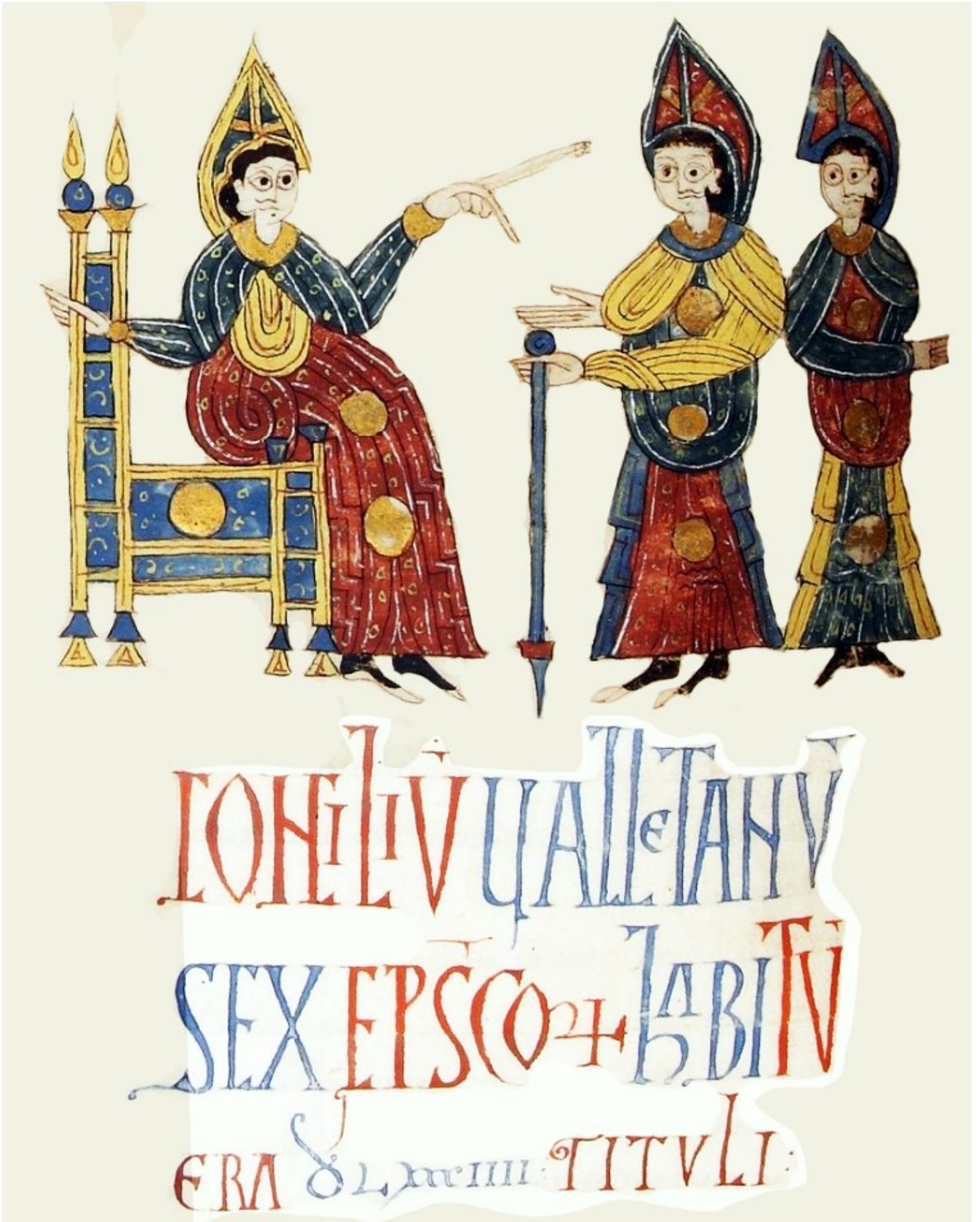
Folios 119v – 129r

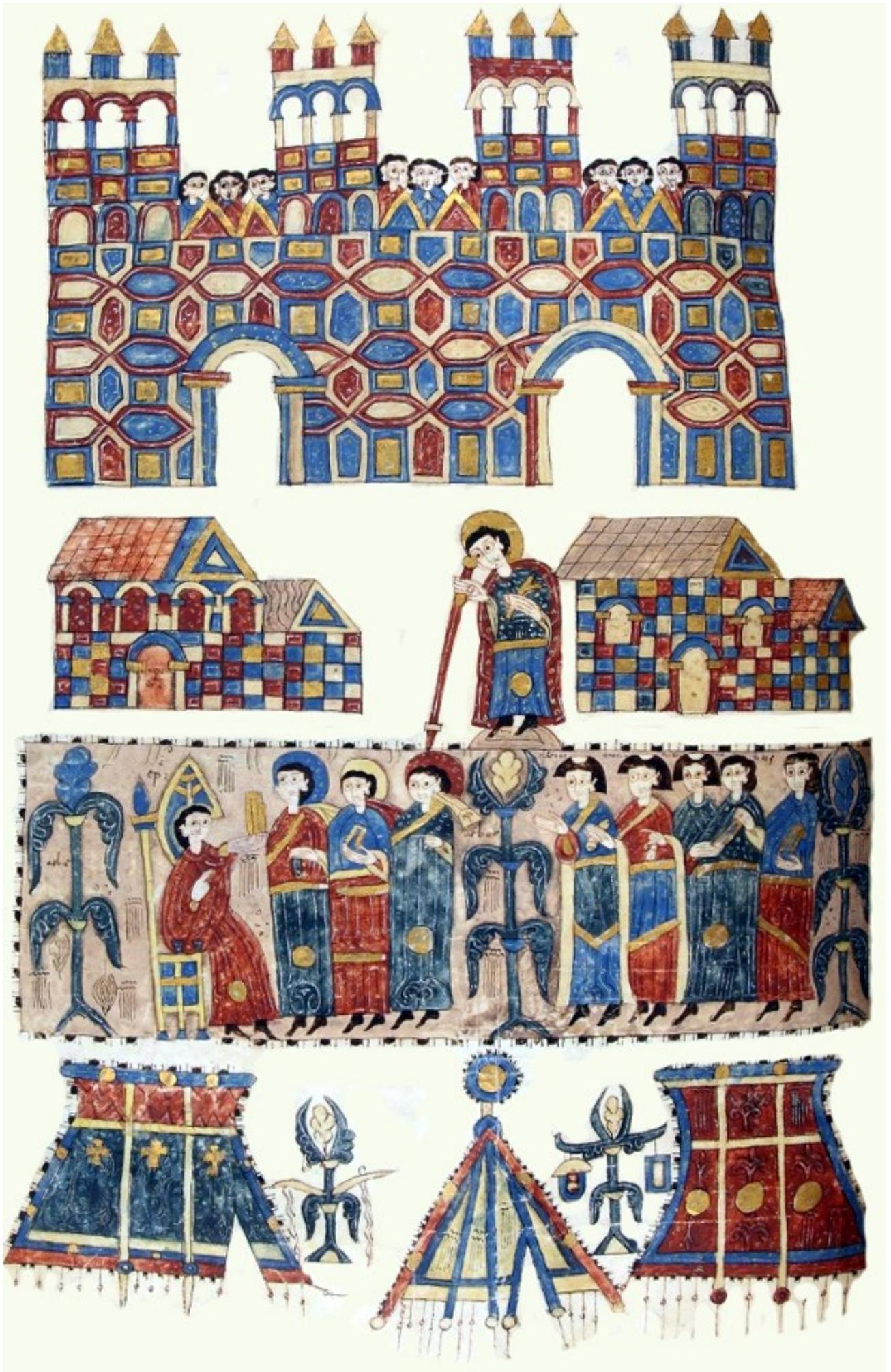
Folios 123v – 96v

Folios 125v – 124v – 126r – 396c

Folio 127v

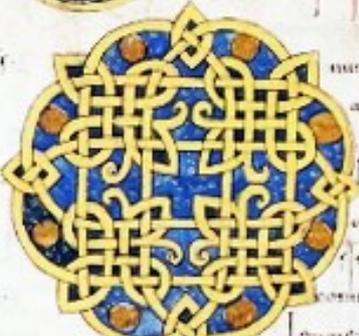
Folio 129v

Gaudet abbas...
 Quoniam...
 Amen...
 Ad...
 Quia...
 C...
 Quia...
 P...
 Quia...
 C...
 R...
 C...
 A...
 E...
 M...
 F...

IN MEDIO CESTASI
 NODALIA QUINOVA
 CHADVORV...
 HURBEREG...
 BRADIE XVIII...
 JANUARIUM ERA DC XXI
 IN NOBIS...
 DIGNITATE...
 RECESS...

num...
 ap...
 p...
 u...
 i...
 c...
 a...
 u...
 a...
 u...
 a...
 u...

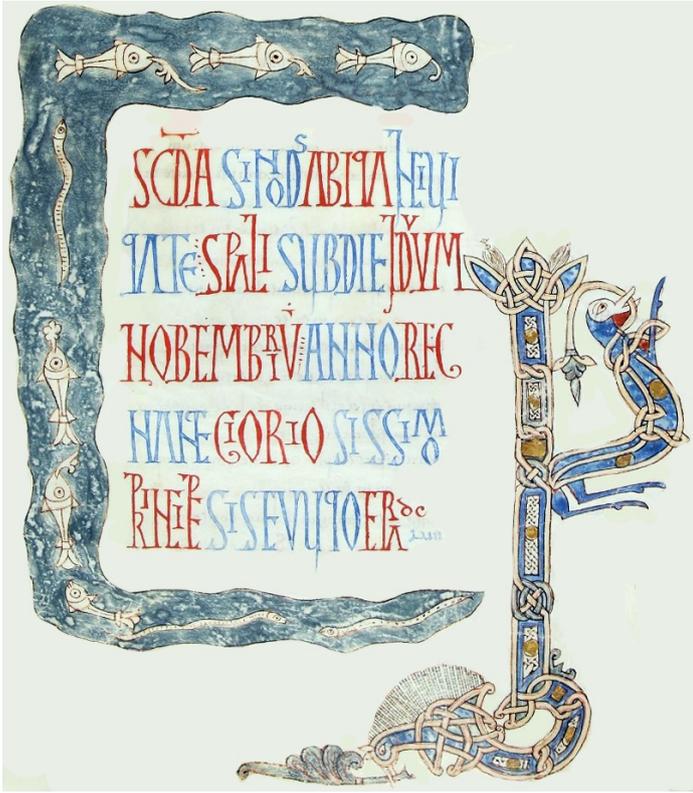
TEMONIV TOLETANV^{III}
 NRE DNI ET SALVATORIS
 NRI SINODALE & CRE
 TIVN TOLETANA VRBE
 XXX EPISCORVM CONILIO
 GESTVM

ITEM SVSCRIBITIO
 HUIUS DNI FLAVI
 RECESSVNIQVVS RECHANE
 FIDEI ET BONE VOLVNTATIS VEE
 DELIBERATIONE MANVM SVS

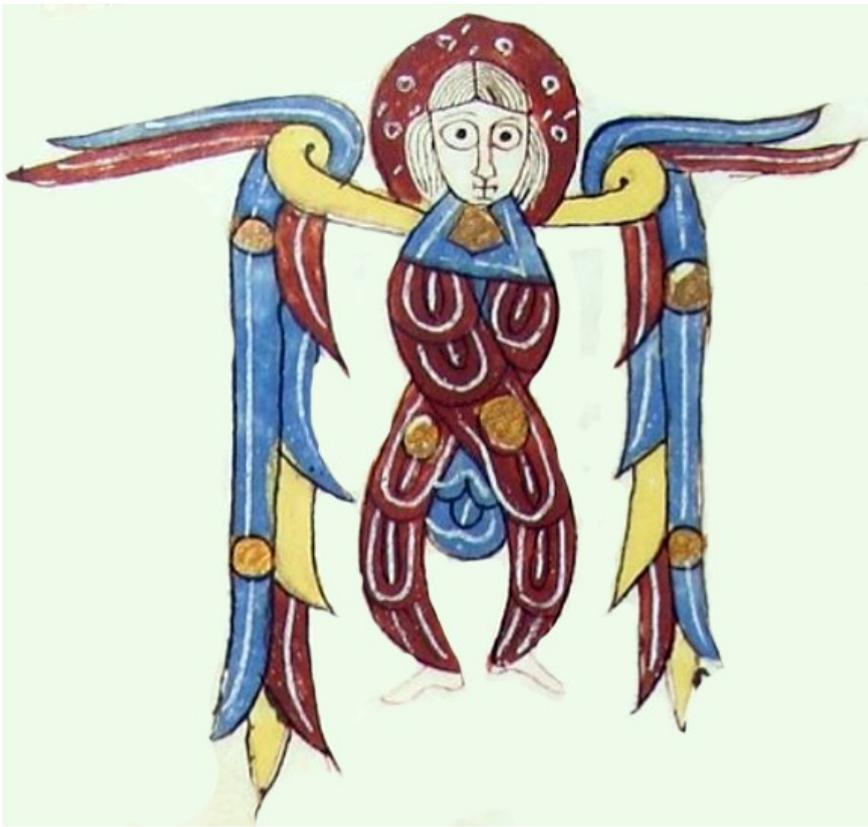
Folios 153r – 157v

Folio 205v

Folios 205v – 266v – 258 – 305v

Folios 296v – 259r – 267r – 307r – 297r

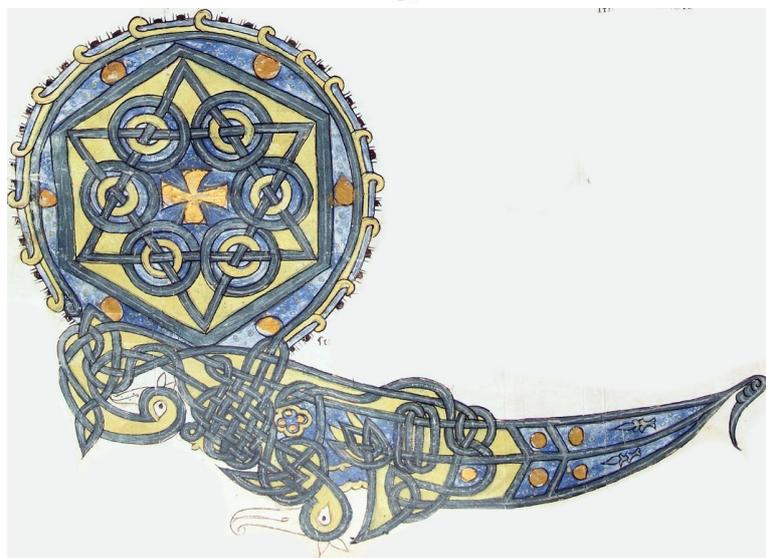
Locutus est per prophetas suos. Bonum est mandatum
 esse caritatem. dicitur in scripturis. In lectum qui
 in scriptis est. mandatum. Non loquitur qui caritatem
 nullum. id est propter bonum. sed quia in scriptis
 caritas in scriptis est. Foris est in scriptis
 caritas in scriptis. In scriptis est caritas in
 scriptis. Qui scriptis est. In scriptis est caritas
 in scriptis. In scriptis est caritas in scriptis.
 In scriptis est caritas in scriptis. In scriptis
 est caritas in scriptis. In scriptis est caritas
 in scriptis. In scriptis est caritas in scriptis.

INCIPIUNT
CAPIULA
DE LIBRO
SECVNDO

in officio in causis officio...
 que in bonum ad facta celebrant
 et parte aliqua replicant.
 De incipit episcopus qui dicitur
 caliam ministrum religionis in
 pōduna ordine presulatu.

De incipit
 De incipit episcopus
 De incipit episcopus
 De incipit episcopus
 De incipit episcopus

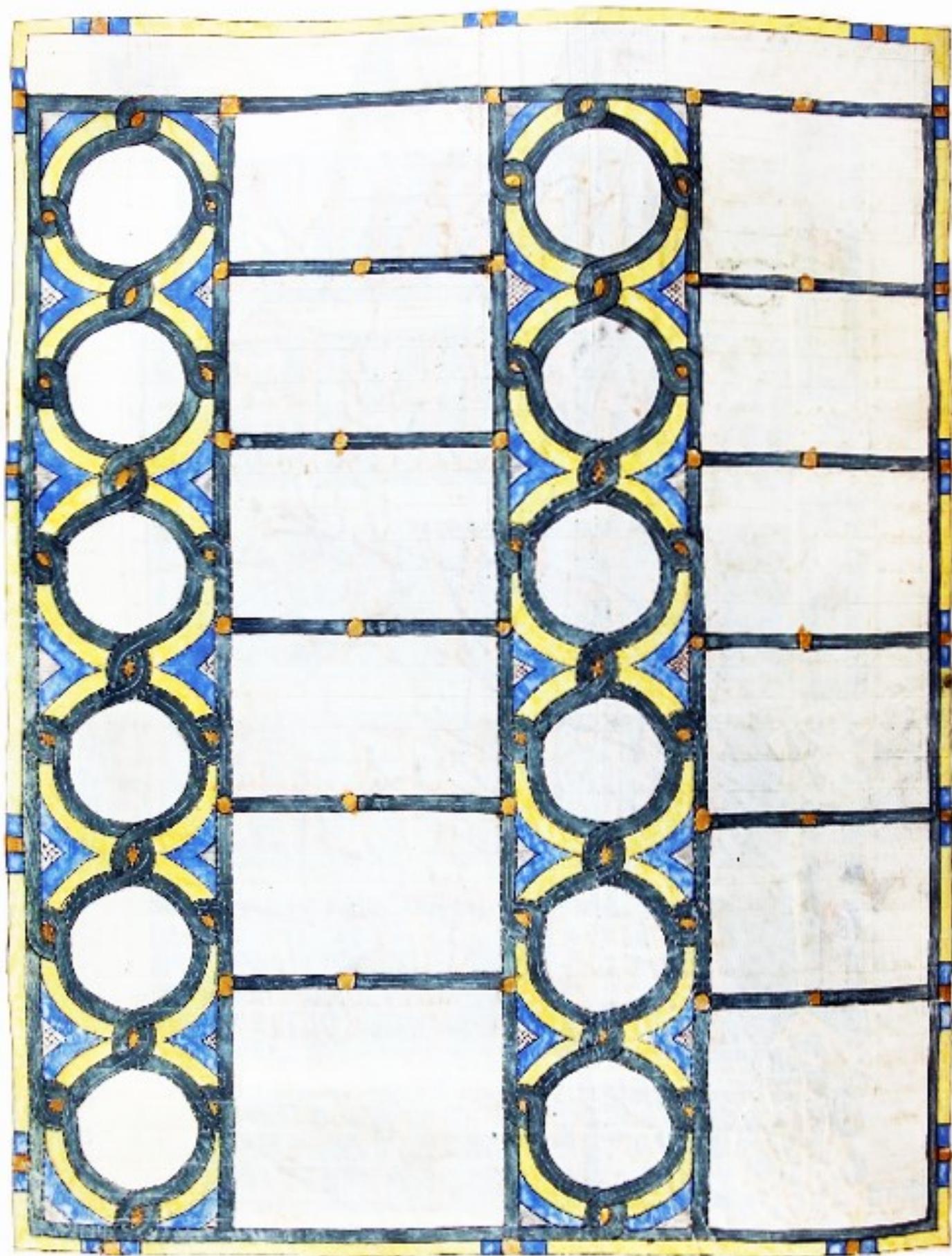
osatum scilicet
 osatum scilicet. osatum scilicet. osatum scilicet.

Folios 392v – 361v

Folio 396r

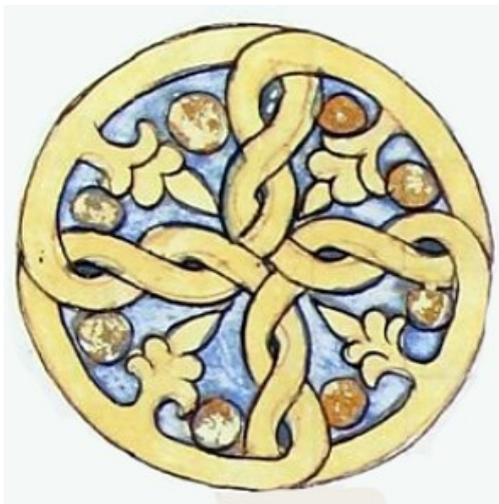
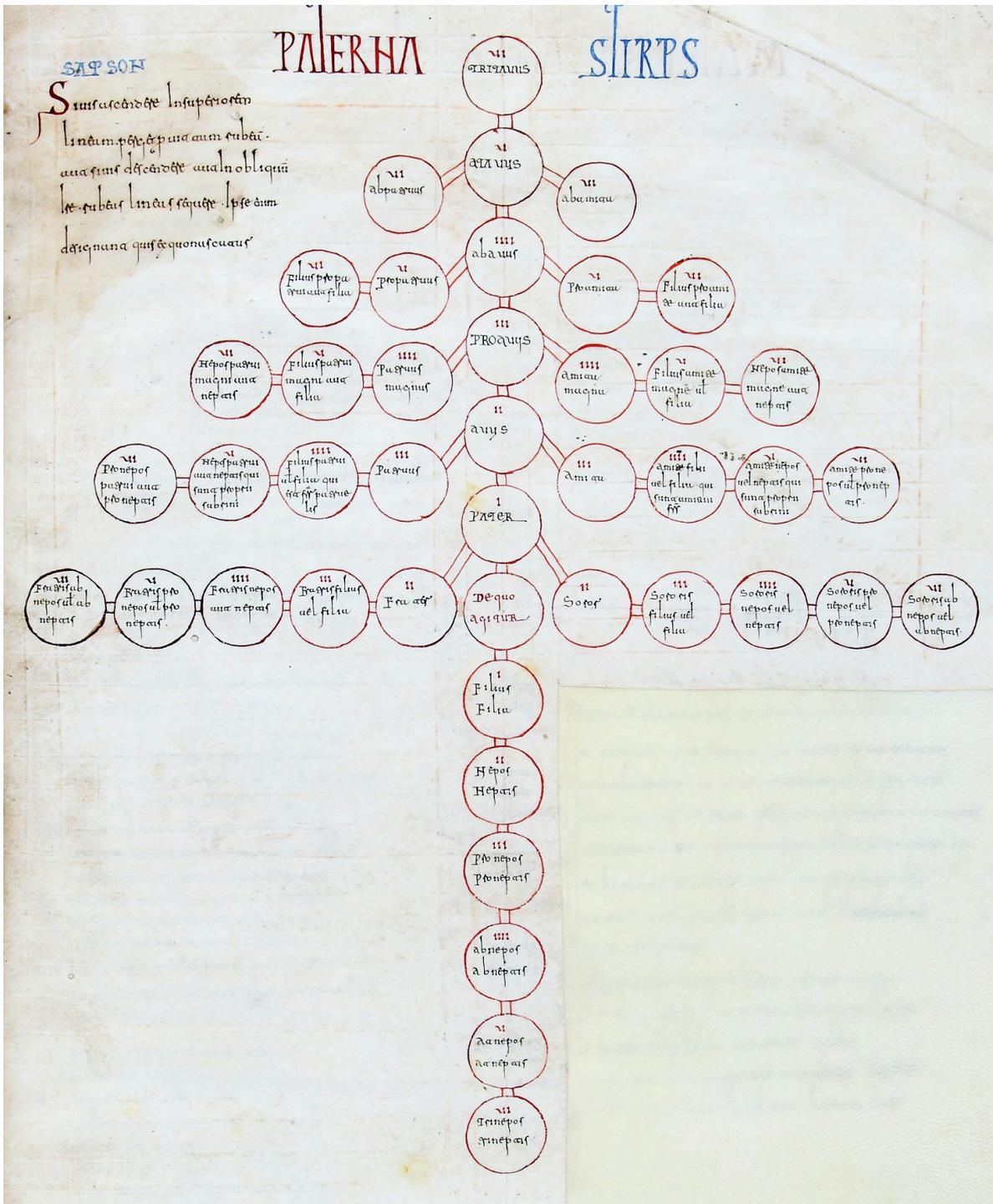

Folio 396v

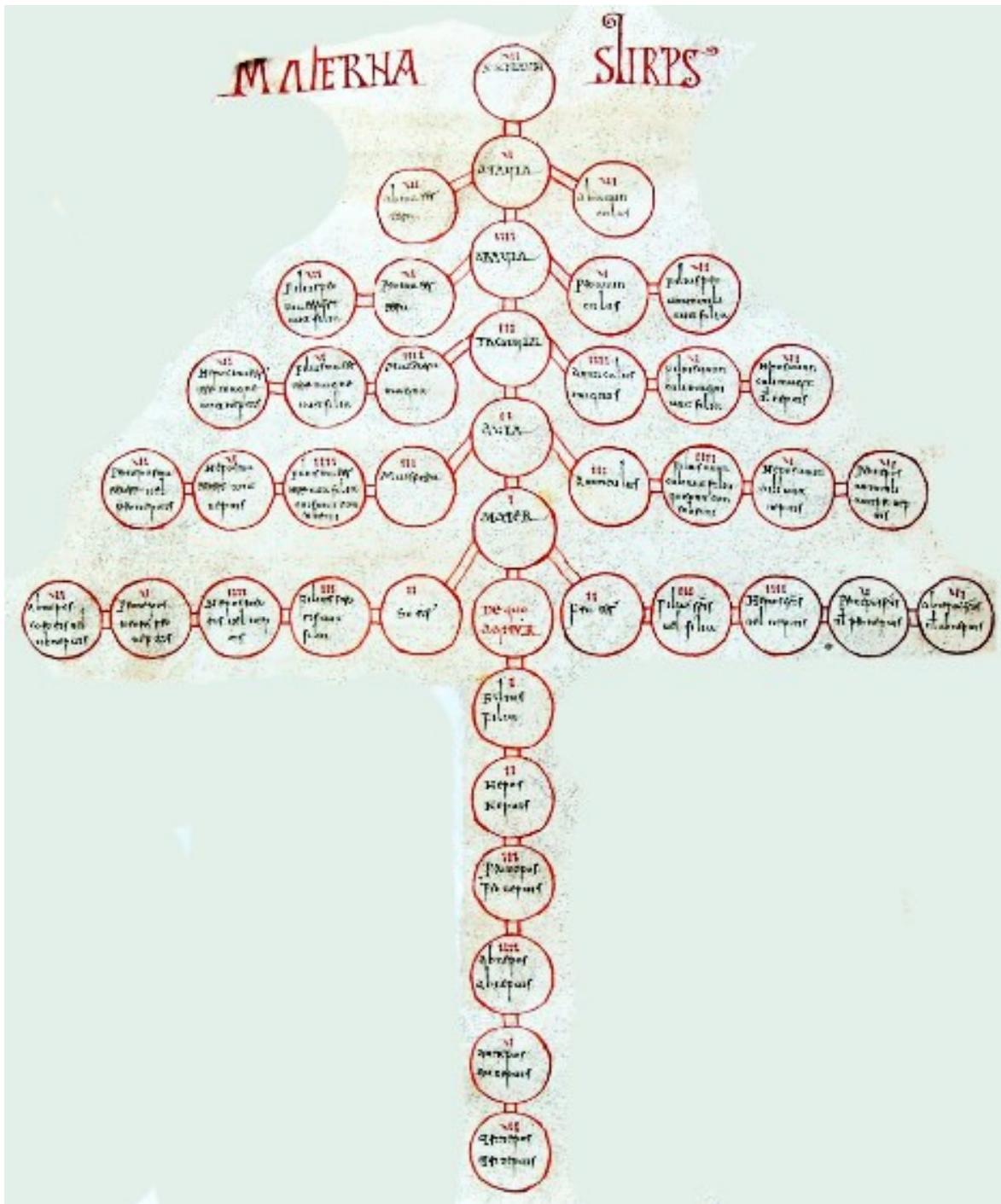

Folio 454r

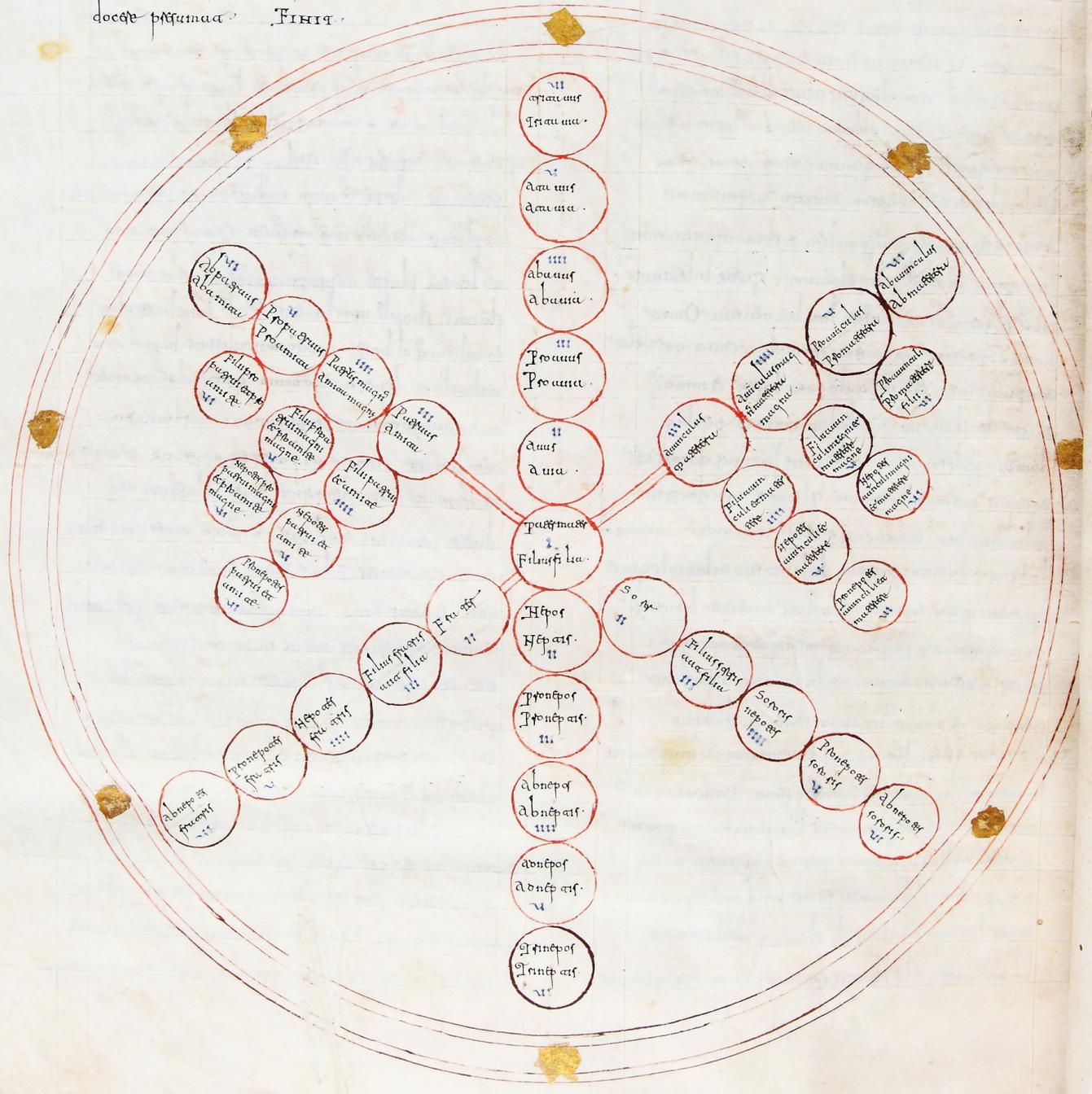
Folios 456r – 293v

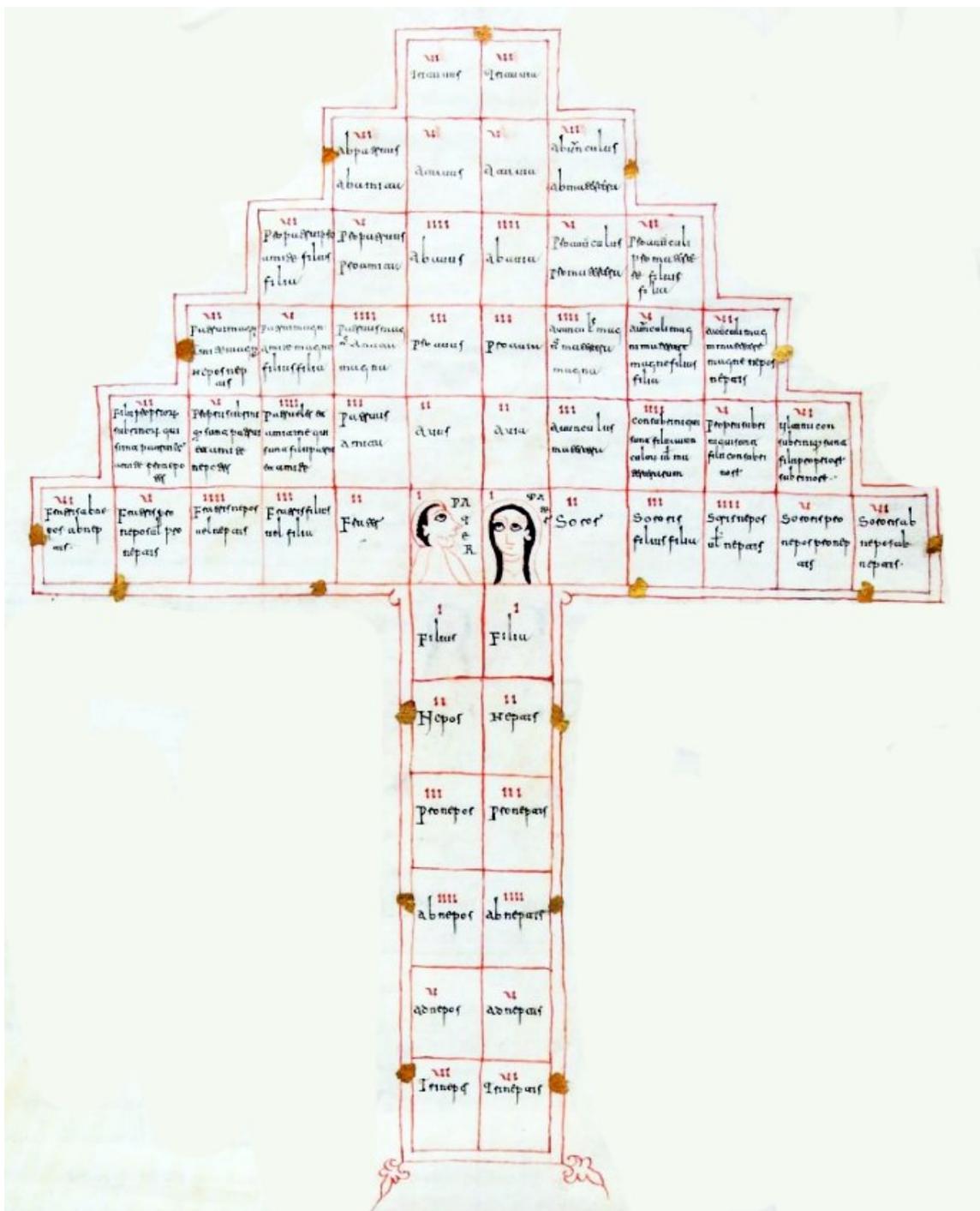

Folios 456v – 347v

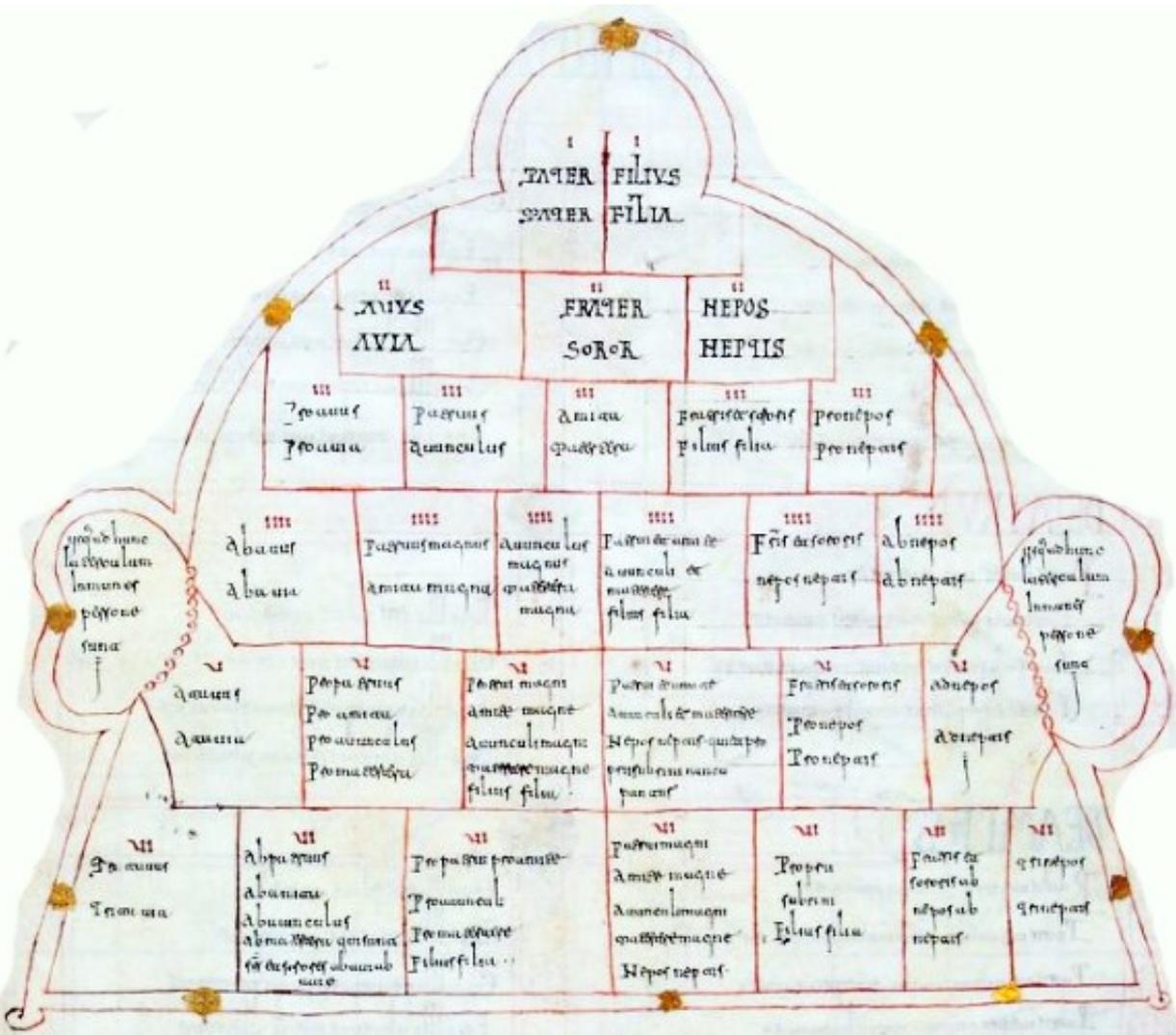
et amice magne filii propriae suae pro amia pro amunculus
 pro magne filii amunculi magne magne magne filii
 amunculi magne nepos gradus ad numerum ad quatuor
 In amia amia. In nepos In nepos In nepos
 patri amia de pro nepos patri magne et amia
 magne nepos pro pro amia filii. ad pro
 ab amia. ad amunculus ab magne pro amunculi
 pro magne filii amunculi magne magne
 nepos amunculi magne pro nepos gradus
 finit scilicet. Dicitur haec omnia superiora ut inferiora
 scilicet amia amia pro amia amia amia amia
 ut scilicet amia amia amia amia amia
 Quia nullus deinceps aliqua assuetudinem dicitur
 magne amia amia que amia amia amia amia
 docere presumat. FINIT.

	PATER	MATER	FILIUS	FILIA		
i	AVUS	AVIA	NEPOS	NEPTIS	FRATER	SOROR
ii	PROAVUS PROAVIA	PRONEPOS PRONEPTIS	filii fratris avunculi	filii sororis avunculi	proavus avunculus	avunculus avunculus
iii	ABAVUS ABAVIA	ABNEPOS ABNEPTIS	NEPOTES FRATRES	NEPTES SORORES	proavus magne avunculus magne	avunculus avunculus
iv	ABAVUS ABAVIA	ABNEPOS ABNEPTIS	PRONEPOS FRATRES	PRONEPTES SORORES	proavus magne avunculus magne	avunculus avunculus
v	ABAVUS ABAVIA	ABNEPOS ABNEPTIS	PRONEPOS FRATRES	PRONEPTES SORORES	proavus magne avunculus magne	avunculus avunculus

Folios 457v – 281r

Primus gradus superiori linea. pater mater. Inferiori. filius filia
Secundus gradus superiori linea. avus avia. Inferi. nepos nepot. & obliquo. frater
Tertius gradus superiori. pro avus pro avia. Inferi. pronepos pronepot. & obliquo. patruus avia
 avunculus matrisfrater fratris & sororis filius filia
Quartus gradus superiori linea. abavus abavia. Inferi. abnepos abnepot. & obliquo. patruus
 avunculus avia magna. avunculus magnus matrisfrater magna. patruus ut avia. su
 avunculi ut matrisfrater fratris & sororis nepos nepot.
Quintus gradus superiori linea. avavus avavia. Inferi. avnepos avnepot. & obliquo. propavus
 pro avia. pro avunculus pro matrisfrater. patruus magnus. avunculus magnus
 matrisfrater magnus filius filia. profrater subfrater quinquies nepos patruus ut avia. su
 avunculi ut matrisfrater fratris & sororis pronepos pro nepot.
Sextus gradus superiori linea. avavus avavia. Inferi. avnepos avnepot. & obliquo. avpatruus
 avavia. avavunculus avmatrisfrater. Propavus proavia. proavunculus pro matrisfrater filius
 filia. patruus magnus avia magna. avunculus magnus matrisfrater magna. nepos nepot. patruus avia
 avunculi matrisfrater pronepos pronepot. profrater subfrater filius filia. fratris & sororis abnepos abnepot. FINIS

DE PATRE

Pater meus pater meus pater ha
 Pater meus pater meus mater ha
 Pater meus mater meus proavus ha
 Pater meus proavus meus abavus ha
 Pater meus abavus meus avavus ha
 Pater meus avavus meus avavus ha

Ego illi filius aua filia
 Ego illi nepos aua nepas
 Ego illi pronepos aua pronepas
 Ego illi abnepos aua abnepas
 Ego illi avanepos aua avanepas
 Ego illi avanepos aua avanepas

DE PATRIBVS

Pater meus pater meus pater ha
 Pater meus pater meus pater magnus ha
 Pater meus pater meus magnus mater pater ha
 Pater meus pater meus mater abavus ha

Ego illi filius aua filia
 Ego illi nepos filius aua nepas
 Ego illi pronepos filius aua pronepas
 Ego illi abnepos filius aua abnepas

DE AMITIS

Pater meus mater meus amicus ha
 Pater meus amicus meus amicus magna ha
 Pater meus amicus magna mater proavus ha
 Pater meus proavus meus abavus ha

Ego illi filius aua filia
 Ego illi nepos filius aua nepas
 Ego illi pronepos filius aua pronepas
 Ego illi abnepos filius aua abnepas

DE AVNCLIS

Pater meus mater meus avunculus ha
 Pater meus avunculus meus avunculus magnus ha
 Pater meus avunculus magnus mater proavus ha
 Pater meus proavus meus abavus ha

Ego illi materis filius aua filia
 Ego illi nepos materis aua nepas
 Ego illi pronepos materis aua pronepas
 Ego illi abnepos materis aua abnepas

DE MATRIBVS

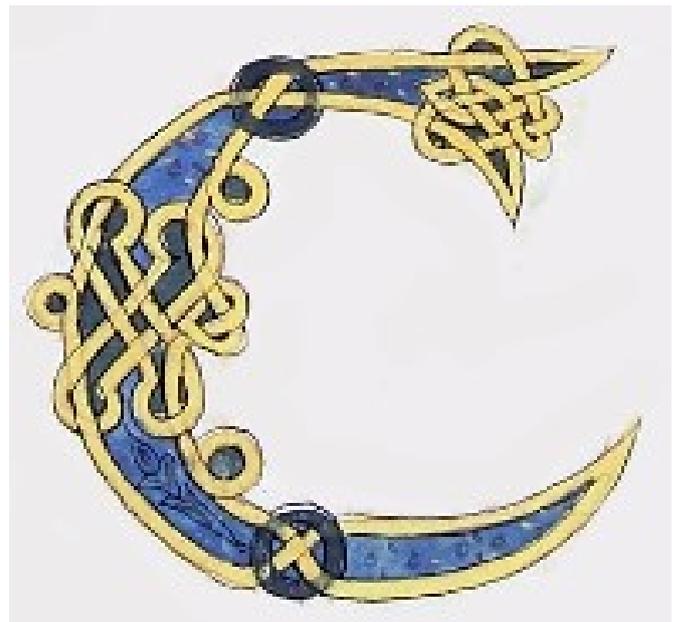
Mater meus mater meus mater ha
 Mater meus mater meus mater magna ha
 Mater meus mater magna mater proavus ha
 Mater meus proavus meus abavus ha

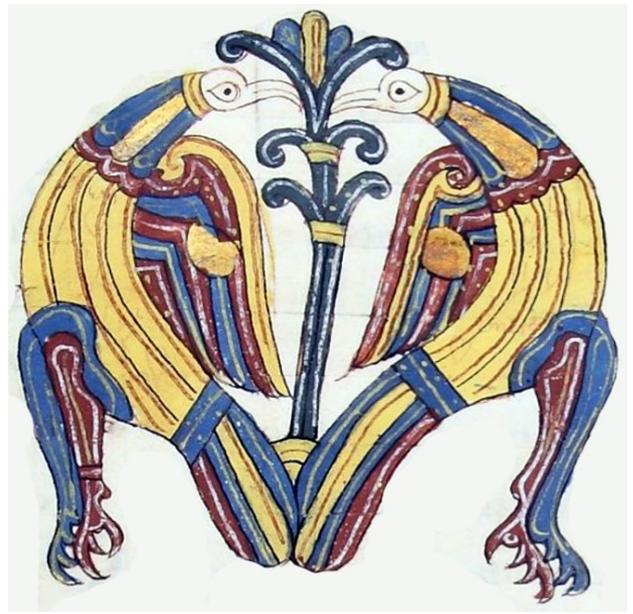
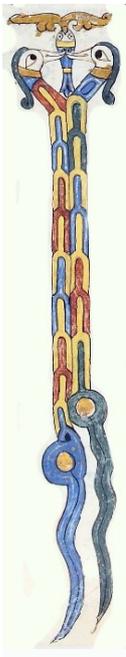
Ego illi materis filius aua filia
 Ego illi materis nepos aua nepas
 Ego illi materis pronepos aua pronepas
 Ego illi materis abnepos aua abnepas

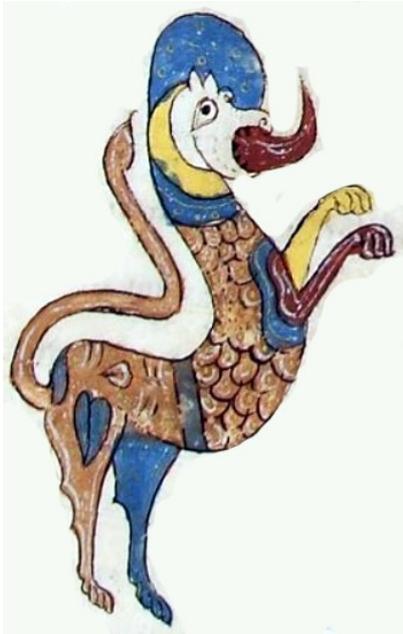

Folios 453v – 293v – 86r

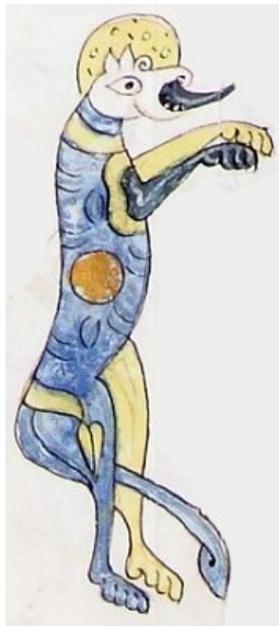

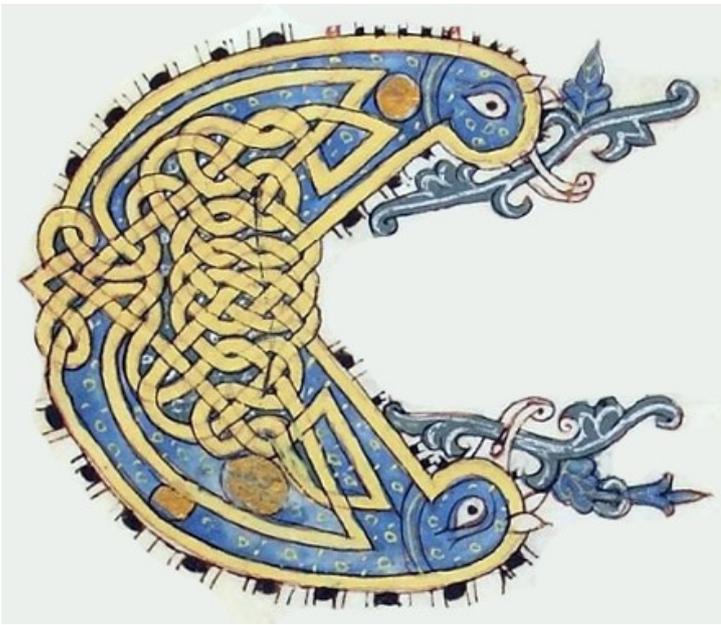

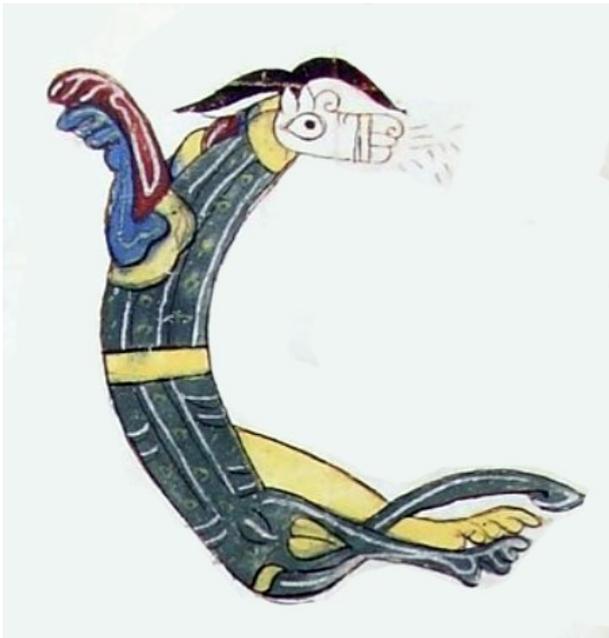

IN NOME DNI NRSI IHS XPI
LEPT SINODVS TOLE
 TANI ERM^o 11°

D e claudium p^o p^o dia
 D e scolium cultuoribus
 D e doctis
 D e d^o p^o n^o a b
 D e p^o p^o n^o e c^o l^o g^o i^o u^o m^o d^o i^o s^o t^o a^o l^o i^o s^o c^o u^o s^o s^o
 D e n^o a^o t^o u^o o^o b^o l^o a^o t^o u^o i^o s^o t^o u^o d^o i^o p^o r^o e^o t^o a^o u^o
 I^o n^o t^o u^o c^o i^o s^o t^o u^o o^o f^o f^o i^o t^o u^o d^o a^o
 D e p^o u^o b^o l^o i^o c^o a^o t^o i^o o^o n^o e^o c^o o^o n^o e^o t^o u^o
 D e m^o n^o i^o m^o i^o n^o e^o p^o r^o o^o l^o i^o s^o r^o e^o g^o i^o t^o
 D e r^o i^o s^o u^o s^o t^o u^o e^o p^o i^o s^o c^o o^o p^o o^o
 D e h^o i^o s^o q^o u^o i^o s^o t^o u^o i^o n^o t^o a^o i^o s^o u^o s^o p^o r^o o^o f^o u^o n^o a^o n^o t^o
 q^o u^o i^o c^o o^o n^o e^o

LEDISALICE PRESVLV
 consat au au q ad fida
 parula m ut ad celia sca cam pania
 In hoc libro diligencia cursu collecta
 suna. Ita ut singulorū ponatū cū
 quod quod dēstāu ano bis sē
 pōtū suna. subunus calusq
 pōtū sēre. pōtū mēre
 pōtū au sēre. comodo que
 su pōtū pōtū. pa arum. canontē

